

Букач В. М.

НАУКОВЦІ
Південноукраїнського
національного педагогічного університету
імені К. Д. Ушинського

Біографічний словник

Випуск 2

Одеса - 2019

УДК: 013(038)
Б 90

Автор: **Букач Валерій Михайлович**, кандидат історичних наук,
приват - професор

Друкується за ухвалою Вченої ради ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» від 30 травня 2019 року, протокол № 10.

Букач В. М.

Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник.
– Вип. 2. – Одеса: ПНПУ, 2019. – 96 с.

Словник містить стислі біобібліографічні дані про відомих вчених, викладачів, організаторів навчального процесу, які формували авторитет Одеського інституту народної освіти – Одеського державного педагогічного інституту - Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського та розрахований на широке коло читачів.

(С) Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського (Одеса), 2019.

(С) Букач В. М., 2019.

Передмова

Біографічний словник «Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського» містить стислу біобібліографічну інформацію про відомих вчених, педагогів, керівників підрозділів Одеського інституту народної освіти – Одеського інституту соціального виховання – Одеського інституту професійної освіти – Одеського державного педагогічного інституту – Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, які в різні роки своїми науковими та педагогічними досягненнями, сумлінною працею формували авторитет одно з найстаріших закладів вищої освіти України.

Кожна стаття містить біографічні дані педагога, вказівки на його наукові праці, посилання на джерела інформації. Джерелами інформації слугували матеріали, опубліковані у періодичних, довідникових та наукових виданнях, а також дані особових справ викладачів, які зберігаються в архіві Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Аксентьєв

Георгій Миколайович

Географ

Г. М. Аксентьєв народився 15(28) січня 1907 року в Одесі в родині лікаря.

В 1921 – 1923 роках навчався в електропрофшколі. У 1932 році закінчив меліоративне відділення Одеського інженерно-меліоративного інституту (нині Київський національний університет водного господарства і природокористування).

У 1932 – 1935 роках працював інженером-геодезистом Одеської протизсувної станції.

В 1935 – 1941 роках викладав в Одеському державному педагогічному інституті, обіймаючи посаду асистента кафедри фізичної географії.

В роки нацистської навали був бійцем партизанського загону. Після звільнення Одеси працював інженером-гідрологом Одеської протизсувної станції.

Протягом 1945 – 1955 роках обіймав посаду старшого викладача кафедри фізичної географії Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1955 році захистив дисертацію «Динаміка узбережжя північно-західної частини Чорного моря» на здобуття наукового ступеня кандидата географічних наук. У 1961 році присвоєно вчене звання доцента.

З вересня 1955 року працював старшим викладачем, доцентом кафедри фізичної географії Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

Наукові дослідження проводив в галузі картографії та томографії. Є засновником географічної науки «берегознавство» в Україні. Першим започаткував курс «Берегознавство» для студентів географічного факультету. Під його керівництвом здійснювалася підготовка спеціалізації «геоморфологія морських берегів». Розробив схему механізму розвитку зсувних берегів на приливних морях.

В 1952 році був обраний членом берегової секції Президії Академії Наук СРСР.

Є автором 20 наукових праць.

Нагороджений медалями «За бойові заслуги», «Партизанові Вітчизняної війни», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.».

Помер 5 лютого 1972 року в Одесі.

Праці:

1. Изменение высоты волн у расчлененного берега/ Г. Н. Аксентьєв, // Природа. – М., 1950. – № 11. – С. 52 – 55.

2. Некоторые процессы разрушения оползневого берега Северо-западной части Черного моря/ Г. Н. Аксентьев// Труды Океанографической комиссии АН СССР. – 1959. – Т. IV. – С. 118 – 121.
3. Результаты наблюдений за абразионной деятельностью Черного моря у берегов г. Одессы/ Г. Н. Аксентьев.// Труды Одесского государственного университета. – 1960. – Т. 150. – Вып. 7. – С. 131 – 136.
4. К вопросу переноса морских песков/ Г. Н. Аксентьев.//Геология побережья и дна Черного и Азовского морей в пределах УССР. – Вып. 2. – Од.-К.: КГУ, 1968. – С. 115 – 117.
5. Динамика грядового рельефа подводных склонов Северо-западных берегов Черного моря/ Г. Н. Аксентьев.// Океанология. – М., 1970. – Т. X. – Вып. 3. – С. 448 – 456.
6. Моря/ Г. Н. Аксентьев.// Украина и Молдавия: монография/ отв. ред.: А. М. Маринич, М. М. Паламарчук. – М.: Наука, 1972. – С. 160 – 176.

Джерела та література:

1. Георгий Николаевич Аксентьев – исследователь береговой зоны моря/ Ю. Д. Шуйский, Г. Н. Выхованец, А. А. Стоян.//Вісник Одеського національного університету. Географія, геологія. – 2007. – Т. 12. – Вип. 8. – С. 261 – 271.
2. Не забудемо, пам'ятаємо: співробітники ОНУ ім. І. І. Мечникова в роки Другої світової війни: інформаційне видання /гол. ред. І. М. Коваль. – Одеса: ОНУ, 2015. – С. 256.

Андрієнко

Віталій Опанасович

Математик

В. О. Андрієнко народився 3 вересня 1938 року в с. Мала Корениха Миколаївської області.

В 1960 році закінчив Одеський державний університет імені І. І. Мечникова, а потім аспірантуру Московського державного університету імені М. В. Ломоносова.

В 1968 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук.

До 1977 року працював в Одеському університеті асистентом, старшим викладачем, доцентом, заступником декана механіко-математичного факультету.

В 1977 році перейшов до Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського і до 1983 року обіймав посаду проректора з навчальної роботи. В 1983 – 1990 роках був завідувачем кафедри математичного аналізу. Потім працював доцентом, а з 1989 року – професором кафедри.

В 1998 році захистив дисертацію і здобув науковий ступінь доктора фізико-математичних наук. Згодом було присвоєно вчене звання професора.

В 2002 році перейшов до Одеського національного університету імені І. І. Мечникова на посаду професора кафедри математичного аналізу.

Як науковець веде дослідження в галузі теорії функцій.

Є автором понад 100 наукових та науково-методичних праць.

Нагороджений медалями «За освоєння цілинних земель», «Ветеран праці», знаком «Відмінник освіти України».

Праці:

1. Вложение некоторых классов функций/ В. А. Андриенко.// Известия Академии Наук СССР. – 1967. – Т. 31. – Вып. 6. – С. 1311 – 1326.
2. О приближении функций средними Фейера/ В. А. Андриенко.// Сибирский математический журнал. – 1968. – № 1. – С. 3 – 12.
3. Теоремы вложения для функций одного переменного/В. А. Андриенко.// Итоги науки. Серия: Математика. Математический анализ. 1970. – 1971. – С. 203 – 262.
4. О суммируемости ортогональных рядов методами Чезаро отрицательного порядка/В. А. Андриенко.//Известия высших учебных заведений. Математика. – 1988. – № 9. – С. 3 – 10.
5. О скорости приближения средними Рисса ортогональных рядов/ В. А. Андриенко.// Математические заметки. – 1990. – Т. 48. – Вып. 5. – С. 3 – 14.

Література:

1. История отечественной математики. 1917 – 1967/ Под ред. И. З. Штокало. – Т. 3. – К.: Наукова думка, 1968. – С. 558.
2. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 2: А – І. – 2-ге вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 32 – 33.
3. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. – Одеса, 2007. – С. 95 – 96.

Ахмедзянова

Ліфа Мухаметзяновна

Педагог

Л. М. Ахмедзянова народилася 10 серпня 1923 року в с. Карача-Єлга Кушнаренківського району Башкірської АРСР.

В 1952 році закінчила Кушнаренківське педагогічне училище, а у 1956 році – Московський державний педагогічний інститут ім. В. І. Леніна.

У 1956 – 1957 роках викладала педагогічку та психологію в Уральському педагогічному училищі (Казахська РСР). Протягом 1957 – 1989 років працювала в Уральському державному педагогічному інституті ім. О. С. Пушкіна. Пройшла шлях від викладача до доцента, завідувача кафедри педагогіки та психології.

В 1973 році в Ленінградському державному університеті ім. А. О. Жданова захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. В 1975 році присвоєно вчене звання доцента.

У 1989 році перейшла до Одеського державного педагогічного інституту, де до 1996 року працювала доцентом кафедри педагогічної майстерності, теорії і методики виховної роботи.

В 1996 році захистила дисертацію «Теоретичні основи та практика розвитку педагогічного покликання» на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук.

Протягом 1996 – 2000 років обіймала посаду доцента, професора кафедри основ виховання і педагогічної культури, в 2000 – 2001 роках – професора кафедри соціальної педагогіки і психології Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського.

Є автором біля 100 опублікованих праць.

У 1998 році обрана дійсним членом Академії акмеологічних наук.

Нагороджена знаками «Відмінник народної освіти Казахської РСР», «Відмінник освіти України».

Померла 24 січня 2001 року в Одесі.

Праці:

1. Педагогами не рождаются// Вестник высшей школы. – 1969. – № 1. – С. 69 – 70.
2. Роль педагогической практики в воспитании педагогического призвания у студентов// Материалы XXXIII научной конференции профессорско-преподавательского состава. – Уральск, 1969. – С. 47 – 49.
3. О педагогическом призвании// Советская педагогика. – 1971. – № 2. – С. 91 – 97.
4. Формирование педагогического призвания у студентов// Современные психолого-педагогические проблемы высшей школы: Сборник. – Вып. 2. – Л.: ЛГУ, 1974. – С. 207 – 212.

5. Эмоционально-волевые компоненты педагогического призвания// Проблемы формирования профессионально-педагогической направленности будущего учителя. – Алма-Ата, 1980. – С. 10 – 18.
6. Подготовка будущих учителей к воспитанию духовности школьников/ Л. М. Ахмедзянова, С. И. Иванников.// Виховання і культура. – 2001. – № 1. – С. 14 – 17.

Джерела та література:

1. Башкирская энциклопедия: В 7 т. – Т.1. – Уфа: БЭ, 2005. – 624 с.
2. Ахмедзянова Л. М.: Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Баларіч

Таїсія Миколаївна

Психолог

Т. М. Баларіч народилася в 1923 році в Кубано-Чорноморській області (нині Краснодарський край).

В 1947 році закінчила філологічний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

Протягом 1951 – 1976 років працювала в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського. Була викладачем, старшим викладачем, доцентом кафедри педагогіки і психології, а з 1969 року – доцентом кафедри психології.

У грудні 1953 року захистила дисертацію і здобула науковий ступінь кандидата педагогічних наук з психології. В 1964 році присвоєно вчене звання доцента.

В 1963 – 1968 роках керувала вечірнім та заочним відділенням педагогіки та методики початкової освіти.

З грудня 1970 року до жовтня 1976 року обіймала посаду проректора з навчальної роботи. В 1976 році перейшла на інше місце роботи.

Праці:

1. Влияние мотивации на запоминание учебного материала: Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата педагогических наук / Т. Н. Баларич. – Одесса: ОГПИ, 1953. – 16 с.
2. Питання про формування пізнавальних інтересів учнів V – VIII класів у процесі їх навчання в школі/ Л. Д. Драголі, Т. М. Баларіч (Свідіна), О. Й. Свердліковський.// Наукові записки одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1957. – Т. XX.

Кафедра педагогіки і психології. – С. 269 – 286.

Джерела та література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє./ О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. — Одеса, 2007. — С. 139.
2. Баларіч Т. М.: Особова справа.//Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського

Барська

Берта Яківна

Літературознавець, театрознавець

Б. Я. Барська народилася 23 грудня 1911 року в Києві.

Закінчивши історичний факультет Одеського університету, викладала в Одеському педагогічному інституті. У 1941 – 1944 роках разом з інститутом перебувала в евакуації у Майкопі та Байрам-Алі.

По поверненні в Одесу викладала зарубіжну літературу в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського (до 1960 року) та в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова (до виходу на пенсію).

У 1946 році захистила дисертацію «Беранже і Курочкін» на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук. Згодом було присвоєно вчене звання доцента.

Паралельно з викладацькою роботою займалася театром. Була членом художніх рад Одеського українського музично-драматичного театру та Одеського театру музичної комедії, автором великої кількості рецензій на постановки цих театрів. Вивчала історію західноєвропейського театру.

Померла у 1994 році в Одесі.

Праці:

1. Изучение творчества И. А. Гончарова в IX классе средней школы/ Б. Я. Барская.// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д.Ушинського. – 1956. – Т. XIII. На допомогу вчителю середньої школи. – С. 49 – 72.
2. Т. Г. Шевченко и В. С. Курочки/ Б. Я. Барская.// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д.Ушинського. – 1957. – Т. XVIII. Випуск філологічний. – С. 3 – 22.
3. Одесский русский драматический театр имени А. В. Иванова : очерк

творческого пути художественного коллектива / Б. Я. Барская,
Б. А. Шайкевич – Киев : Мистецтво, 1987. – 102 с.

4. Пришло время воспоминаний! / Б. Я. Барская. – Одесса: Друк, 2001. – 97 с.

Література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім.
К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. /
О. Я. Чебикін, І. А. Болдирев та ін. — Одеса, 2007. — С. 61.

Батирєв

Арістид Васильович

Математик

А. В. Батирєв народився 17 грудня 1914 року в Києві.

В 1937 році закінчив фізико-математичний факультет Ростовського державного університету. Навчався в аспірантурі.

У 1940 році захистив кандидатську дисертацію і викладав в Ростовському державному університеті.

В роки нацистської навали був мобілізований до лав Червоної Армії в 1942 році, воював у складі 339-ї стрілецької дивізії.

У 1946 році повернувся до Ростовського державного університету і працював доцентом кафедри математичного аналізу.

Одночасно у 1951 – 1965 роках був начальником кафедри Ростовського вищого артилерійсько-ракетного училища. Пішов у відставку у званні полковника.

З 1965 року працював в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського. В 1967 – 1972 роках завідував кафедрою математичного аналізу, у 1967 – 1971 роках був деканом фізико-математичного факультету.

Нагороджений орденами Вітчизняної війни 2 ступеня, Червоної Зірки, медалями «За оборону Кавказу», «За звільнення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.».

Література:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института - участниках Великой Отечественной войны / Од. гос. пед. институт им. К. Д. Ушинского; Авт.- сост. Бабенко К. Б., Бондаренко К. А., Орищенко В. Г.; Редкол.: Сермеев Б. В. (руков.)

- и др, – Одесса: Маяк, 1990. – С. 46 - 47.
2. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. — Одеса, 2007. — С. 65, 84.

Бернштейн

Самуїл Борисович

Мовознавець

С. Б. Бернштейн народився 3 січня 1911 року в с. Баргузин (нині Бурятія, Росія).

В 1931 році закінчив історико-етнологічний факультет Московського державного університету. Навчався в аспірантурі.

У 1934 році захистив кандидатську дисертацію «Тюркські елементи в мові дамаскінів XVII – XVIII століття».

В 1934 – 1938 роках завідував кафедрою болгарської мови та літератури Одеського державного педагогічного інституту. Одночасно в 1937 – 1939 роках був завідувачем кафедри мовознавства в Одеському державному університеті.

З 1943 року викладав у Московському державному університеті, в 1947 – 1970 роках завідував кафедрою слов'янських мов.

В 1946 році захистив дисертацію «Мова валашських грамот XIV – XV ст.» і здобув науковий ступінь доктора філологічних наук. В 1948 році присвоєно вчене звання професора.

Протягом 1946 – 1976 років завідував сектором слов'янського мовознавства Інституту слов'янства і балканістики Академії Наук СРСР.

Був обраний членом-кореспондентом Болгарської Академії Наук.

Займався питаннями історії слов'янських мов і народів, діалектологією, лінгвогеографією, історією мовознавства.

Помер 6 жовтня 1997 року в Москві.

Праці:

1. Болгарские говоры Украины (Ольшанский район)/С. Б. Бернштейн.// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту. – 1939. – Т. 1. Роботи кафедр мови і літератури. – С. 111 – 123.
2. Учебник болгарского языка/ С. Б. Берштейн. – М.: Литература на иностранных языках, 1948. – 272 с.
3. Бернштейн С. Б. Очерк сравнительной грамматики славянских языков/ С. Б. Берштейн. – М.: Издательство АН СССР, 1961. – 352 с.

4. Болгарско-русский словарь/ С. Б. Берштейн. – М.: Русский язык, 1986. – 768 с.

Литература:

1. Сотрудники Института славяноведения Российской академии наук/ отв. ред. М. А. Робинсон, А. Н. Горяинов. – М.: Изд. «Индрик», 2012. – С. 30 – 32.

Бистрієвський

Олександр Миколайович

Історик

О. М. Бистрієвський народився 15 листопада 1915 року в Подільській губернії.

В 1940 році закінчив історичний факультет Вінницького педагогічного інституту. Вчителював у Вінницькій області.

В 1941 – 1944 роках перебував у лавах Червоної Армії. Воював під Миколаєвим, Мелітополем, Ростовом, приймав участь у звільненні Північного Кавказу.

В 1944 – 1956 роках працював у партійних структурах.

У 1956 – 1959 роках викладав в Одеській вищій партійній школі, а в 1959 – 1961 роках – в Одеському політехнічному інституті.

В 1956 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук.

З 1961 року працював в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського, до 1975 року обіймав посаду завідувача кафедри історії КПРСР і філософії, а з 1983 року – посаду доцента кафедри політичної економії і наукового комунізму

В 1965 році присвоєно вчене звання доцента.

У 1990 – 1997 роках був доцентом кафедри політичних наук Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Нагороджений орденами Вітчизняної війни 2 ступеня, Червоної Зірки, медалями.

Праці:

1. Керівництво партійних організацій соціалістичним змаганням на промислових підприємствах і будовах Української РСР у 1959 – 1970 рр./ О. М. Бистрієвський.// Наукові праці з історії КПРС. – Вип. 66. –

К., 1974. – С. 8 – 14.

2. Возрастание воспитательной функции школы в условиях развитого социализма: на материалах Украинской ССР/ А. Н. Быстриевский. – К.: Вища школа, 1982. – 154 с.

Джерела та література:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института – учасниках Великой Отечественной войны/ ОГПИ им. К. Д. Ушинського; Авт.-сост.: К. Б. Бабенко, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 52 – 53.
2. Бистрієвський О. М.: Особова справа.// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету К. Д. Ушинського.

Бойко

Володимир Іванович

Філолог

В. І. Бойко народився 18 вересня 1902 року в Одесі.

У 1926 році закінчив літературно-мовне відділення Одеського інституту народної освіти (ОІНО) і там само почав педагогічну діяльність.

Викладав українську мову та мовознавчі дисципліни в ОІНО, Одеському інституті професійної освіти, Одеському державному педагогічному інституті.

У 1932 році підготував до друку три розділи («Вступ», «Слово», «Письмо») підручника «Загальне мовознавство для педвишів».

В 1934 році був затверджений у вченому званні доцента.

В 1937 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук.

Деякий час виконував обов'язки заступника декана літературно-мовного факультету.

2 вересня 1937 року був заарештований, обвинувачений у антирадянській діяльності і засуджений до страти. Розстріляний 27 жовтня 1937 року в Києві.

Реабілітований у червні 1958 року постановою Військової колегії Верховного Суду СРСР.

Праці:

1. До правописних дискусійних питань. Український правопис/ В. І. Бойко.// Вісті ВУУВК. – 1927. – № 4.
2. Програма по українській мові для підвищеного курсу кваліфікації/ В. І. Бойко.// Збірник програм по українській мові та українознавству. –

Одеса, 1929. – С. 14 – 20.

Література:

1. Смирнов В. А. Реквием XX века: В 5-ти частях с эпилогом. – Ч. 3/
В. А. Смирнов. – Изд. второе, доп. и испр. – Одесса: Астропринт, 2016.
– С. 240 – 251.

Болдирєв

Ігор Андрійович

Економіст

І. А. Болдирєв народився 29 вересня 1931 року в Одесі.

В 1954 році з відзнакою закінчив історичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. Навчався в аспірантурі кафедри політичної економії Одеського педагогічного інституту.

В 1963 році захистив кандидатську дисертацію у Відділенні суспільних наук Академії Наук УРСР (науковий керівник А. К. Покритан). В 1967 році присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1955 – 1971 років працював в Одеському державному педагогічному інституті асистентом, старшим викладачем, доцентом, проректором з навчальної роботи (1967 – 1970 рр.), завідувачем кафедри.

В 1971 – 1992 роках був доцентом кафедри політичної економії Одеського інституту народного господарства, доцентом кафедри марксизму-ленінізму Одеського вищого артилерійського командного училища імені М. В. Фрунзе, професором, завідувачем кафедри економіки і соціально управління Одеського інституту політології і соціального управління.

У 1989 році захистив дисертацію «Завершення К. Марксом аналізу процесу виробництва капіталу» на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук. В 1990 році присвоєно вчене звання професора.

З 1992 року обіймав посаду професора кафедри політичних наук Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Володів французькою та німецькою мовами.

Головними напрямками наукової діяльності були методологія аналізу економічних систем, історія економічної думки, соціально-економічні процеси на пострадянському просторі.

Автор біля 60 опублікованих робіт, в тому числі 3 монографій, 5 навчальних посібників.

Нагороджений медаллю «Ветеран праці».

Праці:

1. «Итак, этот том готов...»: К истории создания окончательного варианта 1 тома «Капитала» К. Маркса/ И. А. Болдырев. – М.: Мысль, 1984. – 172 с.
2. З історії радянської політичної економії (до 80-річчя Анатолія Покритана)/І. А. Болдырев// Економіст. – 2000. – № 12.
3. Імена. До історії виникнення Одеської економічної школи/ І. А. Болдырев// Економічна теорія. – 2011. – № 1. – С. 75 – 87.

Література:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів. – Ч. 1.// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1 – 2. – С. 133.
2. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського в особах: Біографічний довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2005. – С. 21 – 22.

Бориневич-Бабайцева

Зоя Антонівна

Літературознавець

З. А. Бориневич-Бабайцева народилася 11 січня 1886 року в Богодухові. В 1909 році закінчила історико-філологічний факультет Одеських вищих жіночих курсів, а у 1912 році склала державний іспит на історико-філологічному факультеті Новоросійського університету і здобула диплом 1 ступеня.

Викладала російську мову та літературу у недільних, вечірніх школах, жіночих та чоловічих гімназіях Одеси.

В 1923 – 1930 роках була викладачем Одеського інституту народної освіти, а до 1938 року – викладачем Одеського державного педагогічного інституту.

З 1938 року працювала в Одеському державному університету імені І. І. Мечникова.

В 1940 році захистила дисертацію «Романи-пародії А. П. Чехова» на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук. Згодом присвоєно вчене звання доцента.

У роки нацистської навали поєднувала викладацьку роботу з підпільною діяльністю.

В 1950 – 1972 роках була головою Пушкінської комісії при Одеському будинку вчених.

Науково-дослідна діяльність була зосереджена на вивченні життя та творчості О. С. Пушкіна та А. П. Чехова. Є автором 20 опублікованих наукових праць

Нагороджена медалями «За оборону Одеси», «За бойові заслуги», «Партизанові Вітчизняної війни».

Померла 7 жовтня 1972 року.

Праці:

1. Одеський період в житті Пушкіна/З. А. Бориневич-Бабайцева.// Пушкінська юбилейна сесія. 150-ліття со дня рождення А. С. Пушкіна. – Одеса, 1949. – С. 37 – 39.
2. Овдєєв цикл в творчествє Пушкіна/З. А. Бориневич-Бабайцева.// Пушкін на юге. – Вып. 1. – Кишинєв, 1958. – С. 164 – 178.
3. Лирика Пушкіна южного періода/З. А. Бориневич-Бабайцева.// Пушкін на юге. – Вып. 2. – Кишинєв, 1961. – С. 265 – 288.

Література:

1. Не забудемо, пам'ятаємо: співробітники ОНУ ім. І. І. Мечникова в роки Другої світової війни: інформаційне видання /гол. ред. І. М. Коваль. – Одеса: ОНУ, 2015. – С. 261.

Бриль

Ганна Костянтинівна

Педагог

Г. К. Бриль народилася 24 березня 1947 року в с. Шабо Лиманського району Ізмаїльської області.

В 1970 році закінчила музично-педагогічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Навчалася в аспірантурі.

В 1970 – 1973 роках викладала в Одеському культурно-просвітницькому училищі.

У 1976 – 1982 роках працювала викладачем, а у 1982 – 1988 роках – завідувачем кафедри теорії та історії музики Одеського педагогічного інституту. З 1988 року викладала на факультеті початкового навчання.

В 1980 році захистила дисертацію «Формування музичної пам'яті молодших школярів» і здобула науковий ступінь кандидата педагогічних наук. У 1983 році присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 2003 – 2016 років обіймала посаду доцента кафедри педагогічних технологій початкової освіти Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Є автором понад 120 опублікованих праць.

Праці:

1. Методические рекомендации к урокам музыки в 1-3 классах/ А. К. Брыль. – Одесса, 1990. – 160 с.
2. Підготовка та захист дипломної роботи з педагогіки/ Г. К. Брыль. – Одеса, 2003. – 54 с.
3. О значении музыкальной памяти в процессе накопления духовного опыта младшими школьниками/А. К. Брыль.// Наука і освіта. – 2005. – № 3 – 4. – С. 76 – 78.
4. Корекція стереотипів педагогічної взаємодії: Методичні рекомендації/ Г. К. Брыль. – Одеса, 2007. – 24 с.
5. Основи сучасної дидактики/ Г. К. Брыль. – Одеса, 2007. – 48 с.

Література:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів. – Ч. 1.// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1 – 2. – С. 152.
2. Наукова еліта Одещини: Біографічна енциклопедія. – Ч. 2: Кандидати наук і доценти. – Одеса, 2006. – С. 36.
3. Викладачі факультету початкового навчання Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського: Довідник / В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2008. – С. 4.

Брита́вський

Га́ррі Миха́йлович

Математик

Г. М. Брита́вський народився у 1939 році.

В 1965 році закінчив механіко-математичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

З 1966 року працював в Одеському політехнічному інституті головним інженером науково-дослідного сектору кафедри автоматизації управління промисловим виробництвом.

У 1974 році захистив дисертацію «Деякі питання дослідження та побудови раціональних варіантів структурних схем систем масового обслуговування типу автоматичних ліній» на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук. Згодом присвоєно вчене звання доцента.

У 1977 році став членом секції Ради з наукових проблем «Кібернетика» Південного наукового центру Академії Наук УРСР,

Працюючи в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського, у 1982 році створив обчислювальний центр, на основі якого вирішувалися задачі не лише ефективного впровадження засобів обчислювальної техніки в курси математики і фізики загальноосвітньої та вищої школи, але й календарного планування, автоматизації обчислень та інженерні наукові дослідження.

Займався розвитком та становленням методики навчання інформатики.

Останні роботи присвячені питанням реалізації діяльнісного підходу при використанні обчислювальної техніки в навчальному процесі та дослідженням аспектів реалізації автоматизованих навчальних курсів з інформатики для студентів педагогічних вищих навчальних закладів.

У 1990 році був ініціатором створення кафедри прикладної математики і інформатики Одеського педагогічного інституту, на якій обіймав посаду доцента.

Помер у 1991 році.

Праці:

1. Задача оценки максимума длины очереди и ее применение / Г. М. Бритавский. // Теоретическая кибернетика. – Киев: Институт кибернетики АН УССР – 1971. – С. 14 -124.
2. Алгоритмы и элементы программирования в курсе математики средней школы. Методические рекомендации в помощь учителям математики средней общеобразовательной школы. – Ч.1. / Г. М. Бритавский, О. Э. Волье, Ф. Б. Мукминов, А. О. Миюнц. – Одесса: ОГПИ. – 1981. – 60 с.
3. Алгоритмы и элементы программирования в курсе математики средней школы. Методические рекомендации в помощь учителям математики средней общеобразовательной школы. – Ч.2. / Г. М. Бритавский, О. Э. Волье, Ф. Б. Мукминов. – Одесса: ОГПИ. – 1984. – 74 с.

Література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. — Одеса, 2007. — С. 92 - 93.

Бруяко

Ігор Вікторович

Історик

І. В. Бруяко народився 30 січня 1963 року у Туркменістані в родині геологів.

В 1988 році закінчив історичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

З 1984 року працює в Одеському археологічному музеї Національної Академії Наук України, з 2007 року обіймає посаду директора.

В 1993 році в Інституті історії матеріальної культури Російської Академії Наук захистив дисертацію «Демографія та економіка населення Північно-західного Причорномор'я в другій половині VII – початку III ст. до н.е.» на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук.

У 2004 році захистив дисертацію «Процеси культурогенеза в Причорноморсько-Карпатському регіоні в ранню залізну добу (перша половина I тисячоліття до н. е.)» і здобув науковий ступінь доктора історичних наук. Згодом присвоєно вчене звання професора.

Викладає в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова.

В 2008 – 2015 роках працював на кафедрі всесвітньої історії Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Брав участь у дослідженні археологічних пам'яток різних епої і культур. Керував роботами Нікосійської археологічної експедиції, є начальником Нижньодунайської археологічної експедиції.

Праці:

1. Скифская керамика античных поселений Нижнего Поднестровья VI – V вв. до н. э./И. В. Бруяко. // Киммерийцы и скифы: Тезисы докладов международной конференции. – Ч. 1. – Кировоград, 1987. – С. 28 – 30.
2. Северо-Западное Причерноморье в VII – V вв. до н. э. Начало колонизации Нижнего Поднестровья/ И. В. Бруяко.// Античный мир и археология. – Вып. 9. – Саратов, 1993. – С. 60 – 79.
3. Очерки экономической истории населения Северо-Западного Причерноморья в 7 – 3 вв. до Р.Х. /И. В. Бруяко. – Волжск, 1999. – 210 с.
4. О событиях III в. до н.э. в Северо-Западном Причерноморье (четыре концепции кризиса)/И. В. Бруяко. // Вестник древней истории. – 1999. – № 3. – С. 76 – 91.

Література:

1. Вчені історико-філологічного факультету Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського: Довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2017. – С. 7.

Бузук

Петро Панасович

Мовознавець

П. П. Бузук народвся 1 липня 1891 року в Бессарабії.

В 1916 році закінчив історико-філологічний факультет Новоросійського університету і став викладати в університеті російську мову.

На початку 1920 року склав магістерський іспит і працював доцентом історико-філологічного факультету.

З осені 1920 року викладав в Одеському інституті народної освіти.

У 1924 році захистив докторську дисертацію «До питання про місце написання Маріїнського євангелія».

Восени 1925 року переїхав до Мінська, де викладав у Білоруському університеті. З 1926 року працював в Інституті білоруської культури.

Займався літературною діяльністю.

З 1931 року був директором Інституту мовознавства Академії Наук Білоруської РСР. Одночасно завідував кафедрою мовознавства в Білоруському державному університеті.

Володів слов'янськими мовами, італійською, німецькою, англійською, латиною та іншими.

Вивчав проблеми праслов'янської мови, діалектного роздріблення мови слов'ян дописемної епохи, мови давніх слов'янських пам'яток. Багато зробив для розвитку білоруського мовознавства.

В 1937 році був заарештований і засуджений до страти. Розстріляний 7 грудня 1938 року у Вологді.

Реабілітований у 1956 році.

Праці:

1. Мова і правопис у творах Г. С. Сковороди/П. П. Бузук. // Памяти Г. С. Сковороди (1722 - 1922). – Одеса, 1923. – С. 62 – 84.
2. Нарис історії української мови. Вступ, фонетика і морфологія з додатком історичної хрестоматії/П. П. Бузук. – К., 1927. – 96 с.
3. Діалектологічний нарис Полтавщини/П. П. Бузук. // Український діалектологічний збірник. – Кн. 2. – К., 1929. – С. 159 – 197.
4. З історичної діалектної української мови. Говірка Луцької євангелії XIV в./П. П. Бузук. // Збірник Комісії для дослідження історії української мови. – Т. 1. – К., 1931. – С. 113 – 135.

Література:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 2: А – І. – 2-ге вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 178 – 180.
2. Українська мова: Енциклопедія/ редкол. В. М. Русанівський . – 3-тє вид., зі змінами і допов. – К.: УЕ, 2007. – С. 58.

Васильєв

Микола Семенович

Математик, механік

М. С. Васильєв народився 4 грудня 1876 року в Миколаєві.

У 1900 році закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету.

В 1906 році склав іспит на ступінь магістра математики, а у 1909 році – іспит з механіки. В 1909 році присвоєно вчене звання приват-професора.

Викладав математику в Миколаївському інженерному військовому училищі та політехнічному інституті у Санкт-Петербурзі.

З 1912 року був приват-доцентом кафедри прикладної математики Новоросійського університету.

Протягом 1920 – 1930 років обіймав посаду професора в Одеському інституті народної освіти.

В 1930 – 1933 роках викладав в Одеському фізико-хіміко-математичному інституті, в 1936 – 1940 роках – в Одеському індустріальному інституті.

З 1933 року завідував кафедрою теоретичної механіки Одеського державного університету.

В 1946 році присвоєно вчене звання професора.

Займався дослідженнями з вихрової теорії руху рідини та газу, розробив аналітичну теорію нескінченно тонких вихорів у рідині. Вивчав методи побудови плоских та просторових механізмів. Запропонував аналітичний метод запису умов зв'язку кінематичних пар просторових механізмів. Вперше сформулював теорему про перестановку умов зв'язку одних точок системи на інші і використав її для перетворення механізмів.

Надрукував понад 30 наукових праць з різних питань механіки та математики.

Помер у 1955 році.

Праці:

1. Движение жидкости, направляемое винтом/Н. С. Васильев.// Журнал науково-дослідних кафедр Одеси. – 1926. – Т. 2, вип. 3. – С. 21 – 35.
2. Об образовании механизмов/Н. С. Васильев.// Труды Всероссийского съезда математиков в Москве, 27 апреля – 7 мая 1927. – М. – Л., 1928. – С. 270 – 271.
3. Основи побудови механізмів/ М. С. Васильєв.// Праці Одеського державного університету. – 1938. – Т. 2. – С. 113 – 131.

Література:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 2: А – І. – 2-ге вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 226 – 229.

Верхолаз Раїса Абрамівна

Музикант

Р. А. Верхолаз народилася в с. Добroe Миколаївської області.

У 1948 році закінчила Одеську державну консерваторію імені А. В. Нежданової по класу фортепіано, а у 1951 році – аспірантуру при Київській державній консерваторії імені П. І. Чайковського.

До 1956 року викладала фортепіано в Одеській музичній школі № 1. В 1956 – 1960 роках працювала в Одеському педагогічному інституті, в 1960 – 1962 роках – в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова.

В 1961 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. В 1966 році присвоєно вчене звання професора.

З 1962 року працювала в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського. В 1962 – 1970 роках обіймала посади старшого викладача, доцента, завідувача кафедри музики. У 1970 – 1977 роках була доцентом, завідувачем (1971 – 1972 рр.) кафедри музики та співів. Протягом 1977 – 1992 років виконувала обов'язки доцента кафедри теорії та історії музики, а у 1992 – 1994 роках – обов'язки професора кафедри музично-інструментальної підготовки.

Протягом багатьох років викладала в Одеській середній спеціальній музичній школі-інтернаті імені професора П. С. Столярського.

Була автором першої, виданої в Україні в 1969 році, навчальної програми із спеціального інструменту (фортепіано) для музично-педагогічних факультетів педагогічних інститутів. Під її керівництвом були підготовлені навчальні програми для музично-педагогічних факультетів педагогічних вищих навчальних закладів з концертмейстерського класу (1973 р.) та «Народна музична творчість» (1979 р.). Підготувала лауреатів Республіканських конкурсів піаністів 1985. 1987 років.

Померла 10 листопада 1994 року в Одесі.

Праці:

1. Вопросы методики чтения нот с листа / Р. А. Верхолаз. – М.: Изд-во АПН, 1960. – 45 с.

Джерела та література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє./ О. Я. Чебикін, І. А. Болдирев та ін. — Одеса, 2007. — С. 71, 121- 122.
2. Верхолаз Р. А.: Особова справа. // Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Вісковатов

Юрій Іванович

Медик

Ю. І. Вісковатов народився 22 січня 1932 року в Одесі.

У 1955 році закінчив Одеський медичний інститут імені М. І. Пирогова.

Протягом 1955 – 1963 років працював у Республіканській санітарно-епідеміологічній службі Молдавської РСР, в 1963 – 1964 роках – в Українському науково-дослідному інституті комунальної гігієни.

В 1964 – 1978 роках був старшим науковим співробітником, завідувачем відділом Республіканської СЕС Міністерства охорони здоров'я Молдавської РСР.

У 1966 році захистив дисертацію «Гігієнічні основи розвитку централізованого водопостачання Молдавської РСР» і здобув науковий ступінь кандидата медичних наук. В 1975 році присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника за спеціальністю «гігієна».

В 1978 – 1980 роках був завідувачем відділом Одеської міської санітарно-епідеміологічної станції.

Протягом 1980 – 2002 років працював у Південноукраїнському педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського доцентом кафедри анатомії і фізіології, теорії і методики фізичного виховання, дефектології та фізичної реабілітації.

У 2002 році був нагороджений знаком «Відмінник освіти України».

Помер 5 грудня 2004 року в Одесі.

Праці:

1. Некоторые данные по вопросу гигиенической оценки подземных вод Левобережья МССР/ Ю. И. Висковатов, Л. Л. Новожилова.// Здравоохранение. – Кишинев, 1959. – № 2. – С. 13 – 14.
2. О мерах санитарной охраны реки Днестр в пределах Молдавской ССР/ Ю. И. Висковатов.// Здравоохранение.– Кишинев, 1961.– № 2. – С. 45 - 47.
3. Нитраты грунтовых вод Молдавской ССР и их гигиеническое значение/ Ю. И. Висковатов, А. П. Дискаленко.// Здравоохранение. – Кишинев, 1964. – № 2. – С. 13 – 15.
4. Гигиенические вопросы комплексного использования и охраны водных ресурсов Молдавской ССР/ Ю. И. Висковатов.// Гигиенические исследования. – Кишинев, 1970. – С. 72 – 84.
5. Гигиеническая оценка водных ресурсов аграрно-промышленного района / Ю. И. Висковатов, Г. Г. Бевза. - Кишинев : Штиинца, 1978. – 100 с.

Джерела та література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє./ О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. — Одеса, 2007. — С. 112, 113.

2. Вісковатов Ю. І.: Особова справа. // Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Вісковатова

Тетяна Павлівна

Психолог

Т. П. Вісковатова народилася 9 травня 1943 року у Майкопі.

В 1964 році закінчила філологічний факультет Адигейського державного педагогічного інституту, а у 1985 році – факультет психології Московського державного університету імені М. В. Ломоносова.

До 1978 року вчителювала, працювала в бібліотеці.

Захистила кандидатську дисертацію «Порушення психологічного розвитку у дітей з хворобою Кашина-Бека». Згодом присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1978 – 1990 років викладала у Читинському медичному інституті, Читинському державному педагогічному інституті, Читинському обласному інституті вдосконалення вчителів.

В 1990 – 2002 роках обіймала посаду доцента, професора в Південноукраїнському державному педагогічному університету імені К. Д. Ушинського.

Захистивши в 1997 році дисертацію «Проблема генезису, діагностики і психолого-педагогічної корекції затримки психічного розвитку у дітей (на прикладі несприятливого впливу природних а антропогенних чинників)», здобула науковий ступінь доктора психологічних наук. У 2003 році присвоєно вчене звання професора.

З 2002 року працює в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова професором кафедри диференціальної та спеціальної психології. У 2011 – 2016 роках очолювала кафедру.

Є автором понад 120 наукових праць.

Нагороджена медалями «За доблесну працю. В ознаменування 100-річчя з дня народження В. І. Леніна», «Ветеран праці», знаком «Відмінник освіти України»

Праці:

1. Дифференциация задержки психического развития от нормы до олигофрении/ Т. П. Висковатова.// Практична психологія та соціальна робота. – 2001. – № 9. – С. 13 – 23.
2. Умственная отсталость и параолимпийский спорт/ Т. П. Висковатова.//

- Наука в олимпийском спорте. – 2002. – Вип. 2. – С. 30 – 35.
3. Родители особого ребенка: пути помощи/ Т. П. Висковатова.// Вісник Одеського національного університету. – 2010. – Т. 15. – № 4. – С. 67 – 73.

Література:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 2: А – І. – 2-ге вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 262 – 263.

Головський

Анатолій Домінікійович

Медик

А. Д. Головський народився у 1912 році.

У 1938 році закінчив Одеський медичний інститут і був призваний до лав Червоної армії.

У роки нацистської навали служив у медичних шпиталях (завідувачем відділенням, начальником) на Південному, Північно-Кавказькому, Сталінградському, 3-му Українському фронтах.

У 1961 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук.

У 1962 – 1967 роках працював доцентом, завідувачем кафедри фізичного виховання Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Нагороджений двома орденами Червоної Зірки, медалями.

Помер у 1967 році.

Література:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института – учасниках Великой Отечественной войны/ ОГПИ им. К. Д. Ушинського; Авт.-сост.: К. Б. Бабекно, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 60.

Гончар

Іван Лазарович

Педагог

І. Л. Гончар народився 25 липня 1944 року у селищі Чижовка Слуцького району Мінської області Білоруської РСР.

У 1965 році закінчив Білоруський інститут фізичної культури. В 1965 – 1966 роках служив у лавах Радянської Армії.

В 1967 – 1968 роках вчителював у м. Слуцьк, у 1968 – 1970 роках був тренером з плавання дитячо-юнацької спортивної школи № 1 м. Ліда Білоруської РСР.

Паротягом 1970 – 1982 років працював викладачем кафедри фізичного виховання Одеського гідрометеорологічного інституту, а у 1982 – 1989 роках – старшим викладачем, завідувачем кафедри Брестського педагогічного інституту БРСР.

В 1981 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. В 1986 році присвоєне вчене звання доцента.

У 1989 – 2001 роках був доцентом кафедри фізичного виховання Одеської державної морської академії.

Протягом 2001 – 2006 років працював у Південноукраїнському державному педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського завідувачем, а потім професором кафедри спорту.

У 2002 році захистив дисертацію і здобув науковий ступінь доктора педагогічних наук. В 2003 році присвоєне вчене звання професора.

В 2006 році повернувся до Одеської національної морської академії на посаду професора кафедри фізичного виховання та спорту.

Є автором монографії, 2 підручників, 4 навчальних посібників з плавання та понад 100 інших опублікованих праць.

Праці:

1. Плавание: Теория и методика преподавания: Учебник/ И. Л. Гончар. – Минск: Экоперспектива, 1998. – 352 с.
2. Методика викладання плавання: технологія навчання і удосконалювання: підручник/ І. Л. Гончар. – Одеса: Друк, 2006. – 320 с.

Джерела та література:

3. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє./ О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. — Одеса, 2007. — С. 111.
4. Гончар І. Л.: Особова справа. // Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Горбулін

Павло Іванович

Філолог, педагог

П. І. Горбулін народився у 1918 році.

У 1939 році закінчив Курський педагогічний інститут і працював вчителем російської мови і літератури.

З листопада 1939 року до листопада 1945 року перебував у лавах Червоної Армії. У роки війни служив командиром взводу окремої автомобільної роти 179-ої стрілецької дивізії.

Після війни вчителював.

У 1966 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. Згодом було присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1966 – 1991 років обіймав посаду доцента кафедри педагогіки Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Був деканом художньо-графічного факультету.

Обирався головою інститутської групи народного контролю.

Нагороджений орденом Червоної Зірки, медаллю «За взяття Кенігсбергу».

Література:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института – учасниках Великой Отечественной войны/ ОГПИ им. К. Д. Ушинського; Авт.-сост.: К. Б. Бабекно, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 60 – 61.
2. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Историчний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирев та ін. — Одеса, 2007. — С. 71.

Губреєв

Геннадій Михайлович

Математик

Г. М. Губреєв народився 18 травня 1949 року в Полтавській області.

У 1971 році закінчив механіко-математичний факультет Харківського державного університету.

До 1977 року працював у Харківському фізико-технічному інституті, у 1977 – 1979 роках – у Сімферопольському університеті.

У 1978 році захистив дисертацію і здобув науковий ступінь кандидата фізико-математичних наук.

В 1980 році перейшов до Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Обіймав посади доцента, професора.

У 1995 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора фізико-математичних наук. Згодом присвоєно вчене звання професора.

Протягом 1990 – 2003 років був завідувачем кафедри математичного аналізу Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

З 2003 року працював у Полтавському технічному університеті. У 2004 – 2014 роках очолював кафедру прикладної математики, інформатики та математичного моделювання.

Наукові дослідження в галузі математичного аналізу, теорії функцій комплексної змінної, рівнянь математичної фізики.

Опублікував 60 наукових праць. Підготував 5 кандидатів фізико-математичних наук

Помер 25 січня 2014 року у Полтаві.

Праці:

1. Об одном критерии равенства $DA=DA^*$ для диссипативных операторов/ Г. М. Губреев, А. И. Коваленко.// Доклады Академии Наук СССР. – 1980. – Т. 254, № 5. – С. 1044–1047.
2. Теорема о равномерной корректности одной задачи Коши и её применение/ Г. М. Губреев.// Функциональный анализ и его приложения. – 1984. – Т. 18, вып. 2. – С. 89 – 91.
3. Спектральный анализ биортогональных разложений функций в ряды экспонент/ Г. М. Губреев.// Известия Академии Наук СССР. Серия математика. – 1989. – Т. 53, вып. 6. – С. 1236 – 1268.
4. Об одном классе безусловных гильбертовых пространств и о проблеме подобия диссипативных волтеровых операторов/ Г. М. Губреев.// Математический сборник. – 1992. – Т. 183, № 9. – С. 105 – 146.
5. Безусловные базисы гильбертовых пространств, составленные из значений целых вектор-функций экспоненциального типа/ Г. М. Губреев.// Функциональный анализ и его приложения. – 1999. – Т. 33, вып. 1. – С. 62 – 65.
6. Структура модельных волтеровых операторов, биортогональные разложения и интерполяция в регулярных пространствах де Бранжа/ Г. М. Губреев.// Функциональный анализ и его приложения. – 2001. – Т. 35, вып. 2. – С. 74 – 78.
7. Регулярные ядра Миттаг-Леффлера и вольтеровы операторы/ Г. М. Губреев.// Функциональный анализ и его приложения. – 2004. – Т. 38, вып. 4. – С. 82 – 86
8. Об одном классе базисов в некоторых пространствах аналитических в единичном круге функций / Г. М. Губреев, Е. И. Олефир // Український математичний вісник. — 2013. —

Т. 10, № 2. — С. 201—210.

9. Избранные труды/ Г. М. Губреев. – Днепропетровск: Середняк Т. К, 2014. – 445 с.

Література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. — Одеса, 2007. — С. 85
2. Одеська школа функціонального аналізу// Наукові школи Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського/Уклад. Т. І. Койчева. — Одеса: Фаворит, 2007. — С. 83 - 94

Дмитрієва Маргарита Степанівна *Філософ*

М. С. Дмитрієва народилася 24 вересня 1927 року в Мінусінські Красноярського краю РРФСР.

В 1949 році закінчила філологічний факультет Краснодарського педагогічного інституту, а в 1952 році – аспірантуру Московського державного університету ім. М. В. Ломоносова.

У 1953 році захистила дисертацію «Питання класифікації висновків в працях російських логіків XIX століття» й здобула науковий ступінь кандидата філософських наук. В 1990 році в Московському державному педагогічному інституті ім. В. І. Леніна захистила докторську дисертацію «Соціальне управління в соціалістичному суспільстві». Присвоєно вчене звання професора.

Протягом 1953 – 1978 років працювала у вищих навчальних закладах Новосибірську, Кишинєва.

З 1978 року працювала доцентом, професором кафедри політичної історії і філософії Одеського державного педагогічного інституту. В 1992 – 2013 роках була професором кафедри філософії та соціології Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Наукові інтереси та напрями дослідницької діяльності: комплексне дослідження управління та самоорганізації в соціумі, методологічна розробка та застосування діяльнісного підходу, рефлексія над інноваціями в науці, освіті та менеджменті, останні роки – синергетична проблематика.

Ініціатор та автор методичних розробок з програмованого контролю з оцінки знань студентів щодо покращання навчального процесу на всіх

рівнях: підготовка лекцій, удосконалення навчальних планів, розробка моделі спеціаліста.

Автор понад 200 опублікованих праць. Підготувала 20 кандидатів наук.

Нагороджена медалями «За доблесну працю. До 100-річчя з дня народження В. І. Леніна», «Ветеран праці».

Померла 19 листопада 2014 року в Одесі.

Праці:

1. Управление учебным процессом в высшей школе/М. С. Дмитриева. – Новосибирск: НЭТИ, 1971. – 180 с.
2. Введение в специальность менеджера : учебник/ М. С. Дмитриева, А. А. Дмитриев. – Одесса : Консалтинг, 1996. – 162 с.
3. Институционализация в ракурсе социальной философии и социологии/ М. С. Дмитриева// Наукове пізнання: Методологія та технологія. – 2014. – № 1 (32). – С. 56 – 62.

Література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. – Одеса, 2007. – С. 168.
2. Наукові школи Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського/Уклад. Т. І. Койчева. – Одеса: Фаворит, 2007. – С. 152 – 156.

Дроздов

Олексій Михайлович

Географ

О. М. Дроздов народився у 1914 році в селі Красне Херсонської губернії.

В 1937 році закінчив Одеський державний університет.

В роки нацистської навали воював у лавах Червоної Армії.

Після захисту дисертацію в 1953 році здобув науковий ступінь кандидата географічних наук, а у 1961 році присвоєно вчене звання доцента.

В 1953 – 1956 роках завідував кафедрою фізичної географії Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Потім до вересня 1960 року виконував обов'язки заступника директора (проректора) інституту з навчально-наукової роботи.

В 1961 – 1968 роках очолював кафедру економічної географії Одеського

інституту народного господарства. В подальшому був доцентом кафедри фізичної географії Одеського державного університету.

Основними науковими інтересами були економічна та фізична географія СРСР.

Нагороджений орденом Вітчизняної війни 1 та 2 ступенів.

Праці:

1. Дністровський лиман /О. М. Дроздов.// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1956. – Т. XIV. Записки географічного факультету. – С. 147 – 154.

Література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. — Одеса, 2007. — С. 58.

Єлін

Володимир Леонтійович

Мікробіолог

В. Л. (Борух Ізраїльович) Єлін народився 27 листопада 1887 року в Києві.

В 1912 році закінчив Новоросійський університет.

Учасник революції 1905 року в Росії, Першої світової війни.

В 1919 – 1920 роках очолював відділ охорони здоров'я в Одесі.

У 1921 – 1924 роках викладав у Харківському медичному інституті та Харківському технологічному інституті, в якому читав лекції з історичного матеріалізму.

В 1924 році присвоєно вчене звання професора.

В 1924 – 1938 роках був професором, завідувачем кафедри мікробіології Одеського медичного інституту. Одночасно, в 1924 – 1930 роках викладав історичний матеріалізм в Одеському інституті народної освіти.

У березні – квітні 1926 року тимчасово виконував обов'язки ректора Одеського інституту народної освіти.

В 1936 році здобув науковий ступінь доктора медичних наук.

У 1938 році був заарештований. В 1939 році звільнений у зв'язку з закриттям справи і до 1941 року очолював кафедру мікробіології Одеського медичного інституту.

Під час нацистської навали перебував в евакуації. В 1941 – 1953 роках очолював кафедру мікробіології Іркутського медичного інституту.

В 1953 – 1957 роках завідував відділом дитячих інфекцій Харківського науково-дослідного інституту мікробіології, вакцин та сироваток.

Наукові праці присвячені проблемам медичної мікробіології. У 1930-х роках розробив спосіб отримання агар-агару з водоростей Чорного моря і запровадив його у виробництво в Одесі. Під псевдонімом Мигальський займався літературною діяльністю.

Помер 13 травня 1962 року в Харкові.

Праці:

1. Мигальский В. (Елин). Огненный мост: Лиро-поэмы. – Вып. 1. – Х. – Одесса: Всеукраиниздат, 1921. – 44 с.
2. Изменчивость микробов /В. Л. Елин. – М.: Медгиз, 1954. – 201 с.
3. Общие вопросы инфекционного и иммунного процессов / В. Л. Елин. – К.: Госмедиздат УССР, 1961. – 216 с.

Джерела та література:

1. Врач-революционер В. Л. Елин/ К. Г. Васильев, К. К. Васильев// Советское здравоохранение. – 1983. – № 8. – С. 57 – 58.
2. Енциклопедія Сучасної України. – Т. 9. Е – Ж. – К. : Ін-т енциклопедичних досліджень НАНУ, 2009. – 712 с.
3. Евреи в профессорско-преподавательском составе Одесского института народного образования (1920 – 1930): ретроспективный анализ/ В. В. Левченко // Научные труды по иудаике: Материалы XVII международной ежегодной конференции по иудаике. – Т. II. – М.: «Сэфер», 2010. – С. 245 – 260.

Єфименко

Віктор Георгійович

Художник

В. Г. Єфименко народився 10 лютого 1933 року в Херсоні.

В 1955 році закінчив Одеський інженерно-будівельний інститут, а в 1966 році – Львівський поліграфічний інститут.

Протягом 1966 – 1994 років викладав в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського. В 1972 – 1979 роках завідував кафедрою образотворчих мистецтв.

В 1970 році був прийнятий до Спілки художників України.

З 1988 року обіймав посаду доцента кафедри графіки, декоративно-прикладного мистецтва та інтер'єру.

Як митець був графіком, майстром офорту. Ілюстрував твори українських та російських письменників. Основні твори: ілюстрації до книги «Народні пісні у записах І. Франко», до повісті «Тіні забутих предків»

М. Коцюбинського, до роману «Вершники» Ю. Яновського; серії гравюр до «Лісової пісні» Л. Українки, до творів давньоруської літератури «Повісті минулих літ», «Слова о полку Ігоревім», до роману «Майстер і Маргарита» М. Булгакова. Твори зберігаються в Одеському літературному музеї та Харківському художньому музеї.

Є автором методичних посібників «Малюнок гіпсової голови», «Робота над ілюстрацією до дитячої книги» та інших.

Помер 12 липня 1994 року в Одесі.

Література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. — Одеса, 2007. — С. 158 - 159.
2. Енциклопедія сучасної України. – Том 9. – К., 2014. – 711 с.

Загоровський

Євген Олександрович

Історик

Є. О. Загоровський народився 26 липня 1885 року у Харкові.

Закінчив історико-філологічний факультет Новоросійського університету.

У 1916 році склав іспит на ступінь магістра російської історії, був затверджений у званні приват-доцента Новоросійського університету по кафедрі російської історії.

Згодом працював професором в Одеському інституті народної освіти, був співробітником Одеської державної наукової бібліотеки, при якій мав аспірантів.

Займався питаннями історії і бібліографії півдня України, економічного розвитку південної України, історії Запорізької Січі, колонізації південної України.

Був членом Одеського наукового товариства історії та старожитностей, Одеського бібліографічного товариства. Працював в комісії краєзнавства по вивченню південної України. Завідував музеєм (відділом рідких книг та рукописів) Одеської наукової бібліотеки.

Восени 1937 року був заарештований, а 22 лютого 1938 року – розстріляний в Одесі.

Праці:

1. Организация управления Новороссией при Потемкине в 1774 – 1791 годах/ Е. А. Загоровский.// Записки Одесского общества истории и древностей. – 1913. – Т. 31. – С. 52 - 82.
2. Отношения России и Италии в XIX в./ Е. А. Загоровский.// Записки Одесского общества истории и древностей. – 1919. – Т. 33. – С. 41 - 58.
3. Очерк истории Северного Причерноморья/ Е. А. Загоровский. – Ч. 1. – Одесса, 1922. – XII, 99 с.
4. Экономическая политика Потемкина в Новороссии (1774 – 1791) / Е. А. Загоровский.// Журнал науково-дослідних кафедр Одеси. – 1926. – Т. 2, № 2. – С. 74 – 84.

Література:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 2: А – І. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 449 – 451.

Збандуто

Поліна Іванівна

Фіололог

П. І. Збандуто народилася 12 жовтня 1902 року в с. Темрюк Маріупольського повіту.

У 1928 році закінчила Одеський інститут народної освіти. До 1932 року викладала у фабрично-заводському училищі та будівельному технікумі.

В 1940 році закінчила аспірантуру при кафедрі російської літератури Одеського державного педагогічного інституту, в якому і викладала. У 1941 році захистила кандидатську дисертацію «Байки І. А. Крилова та російська народна казка про тварин». Згодом було присвоєно вчене звання доцента.

У роки нацистської навали перебувала в евакуації у Майкопі та Байрам-Алі, де очолювала кафедру російської літератури Одеського державного університету.

У повоєнні роки працювала в Одеському державному університеті доцентом кафедри російської літератури, виконувала обов'язки завідувача кафедри, у 1950 – 1951 роках очолювала філологічний факультет.

У 1944 – 1950-х роках обіймала посаду доцента кафедри російської літератури Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Як науковець досліджувала публіцистику М. Горького та О. М. Толстого.

Нагороджена орденом «Знак Пошани», медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.».

Померла 24 лютого 1975 року.

Праці:

1. Публицистика А. Толстого в дни Великой Отечественной войны/ П. И. Збандуто.// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д.Ушинського. – 1947. – Т VIII. – С. 243 – 264.
2. Пушкін в Одесі/ П. І. Збандуто. – Одеса: Одеське обласне видавництво, 1949. – 197 с.
3. Г. В. Плеханов – критик А. М. Горького/ П. И. Збандуто.// Праці Одеського державного університету. – 1962. – Т. 152: філологічні науки, вип. 13. – С. 5 – 14.

Література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирев та ін. — Одеса, 2007. — С. 61.
2. Не забудемо, пам'ятаємо: співробітники ОНУ ім. І. І. Мечникова в роки Другої світової війни: інформаційне видання /гол. ред. І. М. Коваль. – Одеса: ОНУ, 2015. – С. 305.

Зубков

Іван Дмитрович

Філолог

І. Д. Зубков народився у 1901 році в м. Кемберда на Полтавщині.

Закінчив гімназію у Полтаві. Служив у лавах Червоної Армії.

Після закінчення Одеського інституту народної освіти викладав українську мову та літературу в загальноосвітніх школах.

Протягом 1934 – 1941 років працював заступником директора з господарської роботи (проректором) Одеського державного педагогічного інституту, викладачем кафедри української мови. Очолював роботи з реконструкції головного корпусу інституту.

У 1941 році перейшов до Одеського державного університету на посаду заступника директора з господарської роботи. Під час нацистської навали займався евакуацією університету у м. Майком, а згодом – у м. Байрам-Алі. Приймав участь в евакуації з Майкопу нафтового технічного устаткування.

Після звільнення Одеси від окупантів організував повернення університету до міста.

У повоєнний час продовжував працювати проректором з господарської роботи та старшим викладачем, доцентом кафедри української мови Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

Захистив кандидатську дисертацію. Здобув вчене звання доцента.

Нагороджений медалями «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.», «За оборону Кавказу».

Помер у 1977 році в Одесі.

Література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. — Одеса, 2007. — С. 50.
2. Не забудемо, пам'ятаємо: співробітники ОНУ ім. І. І. Мечникова в роки Другої світової війни: інформаційне видання / гол. ред. І. М. Коваль. — Одеса: ОНУ, 2015. — С. 306.

Кавалеров

Анатолій Іванович

Філософ

А. І. Кавалеров народився 3 червня 1937 року в Одесі.

В 1963 році закінчив філологічний факультет Рівненського педагогічного інституту. Вчителював.

В 1971 році закінчив аспірантуру та захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук. Згодом очолив кафедру філософії та політекономії Рівненського педагогічного інституту.

У 1985 році захистив дисертацію і здобув науковий ступінь доктора філософських наук. В 1986 році присвоєно вчене звання професора.

В 1987 – 1990 роках працював ректором Ізмаїльського державного педагогічного інституту.

У 1990 – 1992 роках обіймав посаду заступника голови виконавчого комітету Одеської обласної ради, а в 1996 – 1997 роках був головою комітету з питань науки, техніки й промислової політики Одеської обласної державної адміністрації.

Протягом 1992 – 2013 років завідував кафедрою філософії та соціології Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Був головним редактором наукових журналів «Перспективи» та «Наукове пізнання: технологія і методологія».

Спеціалізувався на соціальній філософії, соціології, історії філософії України, філософії освіти та історії педагогіки. Заснував та очолив Спеціалізовану вчену раду із захисту докторських та кандидатських дисертацій з філософії. Під його керівництвом захищено 5 докторських та 40 кандидатських дисертацій. Є автором понад 100 наукових праць.

Нагороджений медаллю «Ветеран праці».

Помер у травні 2013 року.

Праці:

1. Личность: ее языковые ценностные ориентации / Е. Р. Боринштейн, А. А. Кавалеров. - Одесса: Астропринт, 2001. – 163 с.
2. Молодіжне середовище в його девіантному вимірі: Монографія / А. І. Кавалеров, В. О. Довгополук, А. А. Кавалеров. – Одесса : Астропринт, 2005. – 127 с.
3. Соціальна адаптація: феномен і прояви / А. І. Кавалеров, А. М. Бондаренко. – Одеса: Астропринт, 2005. – 112 с.
4. Наукова інтелігенція: її роль та проблеми: Монографія / А. І. Кавалеров, І. А. Кадієвська. – Одеса: Астропринт, 2007. – 150 с.
5. Знание и сознание: монографія / А. И. Кавалеров, Е. В. Байрамова. – Одесса: Астропринт, 2008. – 160 с.
6. Наука ХХ століття: методологія, трансформації, епістемологія: Монографія / А. І. Кавалеров, О. О. Погорелова. – Одеса: Астропринт, 2008. – 136 с.
7. Євроінтеграція: Болонський процес і Україна: Монографія/ А. І. Кавалеров, В. І. Ворніков. – Одеса: Астропринт, 2012. – 231 с.
8. Філософська пропедевтика: навчально-методичний посібник/ А. І. Кавалеров, В. І. Ворніков. – Одеса: Астропринт, 2013. – 95 с.

Література:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів. — Ч. 1.//Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1- 2. – С. 137.
2. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського в особах: Біографічний довідник/В. М. Букач. – Одеса, 2005. – С. 31.
3. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. – Одеса: Фаворит, 2007. – С. 167 - 168.
4. Наукові школи Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського/Уклад. Т. І. Койчева. – Одеса: Фаворит, 2007. – С. 163 – 169.

Кавалерова

Ніна Антонівна

Педагог

Н. А. Кавалерова народилася 22 січня 1936 року в с. Городище на Рівненщині.

Закінчила філологічний факультет Рівненського державного педагогічного інституту.

У 1975 році захистила дисертацію «Естетичне виховання учнів в умовах сільської школи» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. В 1976 році присвоєно вчене звання доцента, а в 1992 році – вчене звання професора.

В 1957 – 1958 роках працювала вихователем Острозької школи-інтернату, в 1958 – 1973 роках – методистом, завідувачем кабінету естетичного виховання Рівненського інституту вдосконалення вчителів, в 1973 – 1987 роках – асистентом, доцентом Рівненського педагогічного інституту, в 1987 – 1990 роках – доцентом Ізмаїльського державного педагогічного інституту.

В 1990 році була прийнята на посаду доцента кафедри педагогіки і психології початкового навчання Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. В 1995 – 1998 роках завідувала кафедрою виховної та педагогічної культури. В 2003 – 2013 роках обіймала посаду професора кафедри педагогічних технологій початкової освіти Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Основними темами наукових розвідок були особливості естетичного виховання учнівської молоді та історія української педагогіки. Вона є автором понад 70 друкованих праць.

Нагороджена знаком «Відмінник освіти України»

Померла в 2014 році в Одесі.

Праці:

1. Естетичне виховання учнів у сільській школі/Н. А. Кавалерова. – К., 1976. – 125 с.
2. Стефан Яворський/Н. А. Кавалерова.// Антологія педагогічної думки Української ССР. – М., 1988. – С. 121 – 123.
3. Стефан Калиновський/Н. А. Кавалерова. // Антологія педагогічної думки Української ССР. – М., 1988. – С. 123 – 128.
4. Феофан Прокопович/Н. А. Кавалерова.// Антологія педагогічної думки Української ССР. – М., 1988. – С. 128 – 136.
5. Спільність у педагогічній системі братських шкіл України і Я. А. Каменського// Наука в Одеському педагогічному інституті. – Одеса, 1994. – С. 87 – 88.
6. Основні віхи розвитку освіти і педагогічної думки в Україні (X – XIX століття)/Н. А. Кавалерова.// Педагогіка: Навчальний посібник. – Одеса,

2001. – С. 293 – 338.

Література:

1. Викладачі факультету початкового навчання Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2008. – С. 7 – 8.
2. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. – Одеса, 2007. – С. 172.

Калмиков

Степан Тимофійович

Музикант

С. Т. Калмиков народився 15 серпня 1938 року в с. Нечаяне Миколаївської області.

З дитинства грав на баяні. У 1957 – 1960 роках працював баяністом в Одеській школі міліції.

В 1960 – 1962 роках був педагогом музичного училища, а у 1963 – 1965 роках – баяністом Київського будинку офіцерів.

У 1965 році закінчив Київську державну консерваторію імені П. І. Чайковського.

В 1965 – 1966 роках викладав у Миколаївському музичному училищі.

З 1967 року працював в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського викладачем кафедри музики та співів. У 1977 – 1989 роках був старшим викладачем кафедри теорії, історії музики та гри на музичних інструментах, а у 1989 – 1999 роках – доцентом кафедри музично-інструментальної підготовки.

В 1991 році присвоєно вчене звання доцента.

У 2005 році в Одеській музичній академії імені А. В. Нежданової захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства.

Протягом 1999 – 2008 років обіймав посаду професора кафедри музично-інструментальної підготовки.

Досліджував питання якості підготовки виконавців-інструменталістів. Майже чверть століття керував оркестром баяністів та акордеоністів. Завдяки новаціям у підході до оркестровки, колектив спромігся виконувати симфонічні твори П. Чайковського, твори С. Рахманінова, К. Сен-Санса.

Оркестр виступав в Києві, Москві, Вільнюсі, Миколаєві. Сім його вихованців стали лауреатами Всесоюзних конкурсів баяністів

В 1988 році присвоєно почесне звання «Заслужений працівник культури УРСР».

Помер 28 серпня 2008 року в Одесі.

Праці:

1. О подходе к формированию музыкального слуха как профессионального качества учителя-музиканта/ С. Т. Калмыков.//Перспективи. Серія: філософія, політологія, педагогіка. – Одеса, 2000. – № 1(9). – С. 65 – 68.
2. Про актуалізацію ідеї баянних ансамблів та оркестрів в професійній музиці ХХ–ХХІ століть/С. Т. Калмиков. // Науковий вісник Національної музичної академії ім. П. І. Чайковського. – 2004. – Вип. 40. – С. 142 –150.
3. Баянний ансамблево-оркестровий інструменталізм в історичній стильовій проекції: Автореферат дисертації... кандидата мистецтвознавства: 17.00.03 / С. Т. Калмиков. – Одеса, 2005. – 16 с.

Джерела та література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. – Одеса, 2007. – С. 126 - 127.
2. Калмиков С. Т.: Особова справа.// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Козак

Михайло Павлович

Зоолог-морфолог

М. П. Козак народився 11 серпня 1882 року у Тирасполі.

В 1904 році закінчив природниче відділення фізико-математичного факультету Новоросійського університету.

Викладав у середніх навчальних закладах Одеси.

За запрошенням Д. К. Третьякова працював у Новоросійському університеті, приймав участь у роботі Товариства природознавців.

В 1928 році захистив дисертацію і здобув науковий ступінь кандидата біологічних наук. Того ж року обійняв посаду доцента кафедри хребетних тварин Одеського інституту народної освіти.

В 1930 році присвоєно вчене звання професора.

З жовтня 1930 року був завідувачем кафедри зоології Одеського інституту соціального виховання. Займався виконанням науково-дослідної роботи в лабораторіях одеської філії Зоолого-біологічного інституту (Зообіну).

До серпня 1941 року викладав в Одеському державному педагогічному інституті. Читав лекції українською, російською, єврейською, німецькою, польською мовами.

Одночасно з 1933 року працював на біологічному факультеті Одеського державного університету.

Під час нацистської навали разом з педагогічним інститутом і університетом перебував в евакуації у Майкопі та Байрам-Алі.

Помер 14 жовтня 1944 року.

Праці:

1. Как животные спасаются от врагов/ М. Козак. – Одеса: ГИУ, 1922.
2. Рост и метаморфоз головастиков под влиянием щитовидной и зубной желез/ М. П. Козак// Журнал науково-дослідчих кафедр в Одесі. – 1924. – Вип. 10-11.

Джерела:

1. Пам'яті професора Михайла Павловича Козака (до 60-х роковин від дня смерті)/ Т. А. Богачик, В. А. Дьяков, І. В. Єфремова, Л. В. Рясіков// Современныe проблемы зоологии и экологии: Материалы международной конференции. – Одесса: Феникс, 2005. – С. 343 – 345.

Козлов

Михайло Михайлович

Філолог

М. М. Козлов народився 25 вересня 1904 року у Тверській губернії.

Трудову діяльність розпочав у 1920 році.

В 1931 – 1933 роках навчався у будівельному технікумі.

У 1937 році закінчив літературний факультет Одеського державного педагогічного інституту, а у 1940 році – аспірантуру.

В 1937 – 1942 роках був викладачем кафедри російської літератури Одеського державного педагогічного інституту, заступником декана літературного факультету.

В 1942 – 1946 роках перебував у лавах Червоної Армії. Був літературним співробітником газет 5-ї ударної, 46-ї армій.

Протягом 1946 – 1968 років обіймав посаду заступника директора, а потім проректора Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського з заочної форми навчання. Одночасно викладав російську літературу.

Нагороджений орденом Червоної Зірки, медалями «За бойові заслуги», «За взяття Будапешта», «За визволення Белграда», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.», «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.».

Помер 5 грудня 1968 року в Одесі.

Праці:

1. Об отношении Белинского к А. И. Полежаеву/ М. М. Козлов.// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1957. – Т. XVIII. Випуск філологічний. – С. 23 – 48.

Джерела та література:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института – учасниках Великой Отечественной войны/ ОГПИ им. К. Д. Ушинського; Авт.-сост.: К. Б. Бабенко, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 77.
2. Козлов М. М.: Особова справа.// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Копержинський

Костянтин Олександрович

Літературознавець

К. О. Копержинський народився 4 листопада 1894 року в с. Глібів на Поділлі.

У 1918 році закінчив історико-філологічний факультет Петроградського університету.

В 1922 – 1923 роках викладав у Кам'янець-Подільському інституті народної освіти, а у 1923 – 1925 роках – у Петроградському університеті.

В 1925 – 1929 роках обіймав посаду професора Одеського інституту народної освіти, викладав історію літератури та російську літературу. Одночасно керував українським відділом Центральної наукової бібліотеки Одеси.

З 1929 року жив у Києві і працював у Комісії давнього українського письменства. До 1930 року був дійсним членом Науково-дослідної кафедри історії України при Всеукраїнській Академії Наук, у 1931 – 1933 роках –

науковим співробітником кафедри української етнографії при ВУАН, науковим співробітником Київської філії Інституту Тараса Шевченка.

В 1934 році був заарештований і засуджений на 3 роки ув'язнення.

З 1937 року був професором кафедри російської мови Іркутського педагогічного інституту. Одночасно в 1940 року став викладати історію літератури, російську літературу, слов'янські мови в Іркутському державному університеті. В 1944 – 1945 роках завідував кафедрою слов'янознавства історико-філологічного факультету Іркутського університету.

В 1940 році був затверджений у вченому званні професора.

З 1945 року обіймав посаду професора кафедри слов'янської філології Ленінградського державного університету.

Досліджував історію українського театру, історії української та російської літератур, питання фольклору, етнографії, міжслов'янських літературних взаємин.

Автор і упорядник близько 100 наукових праць.

Помер 18 березня 1953 року в Ленінграді.

Праці:

1. Питання про наукову постановку справи вивчення побуту/
К. О. Копержинський.// Червоний шлях. – 1925. – № 5. – С. 103 – 111.
2. Бібліографічні уваги до історії української книги 80 – 90-х років XIX століття в Одесі/К. О. Копержинський.// Праці Одеської Центральної наукової бібліотеки. – 1927. – Т. 1. – С. 164 – 171.
3. Українське наукове літературознавство за останнє десятиліття. 1917 – 1927/К. О. Копержинський. – К.: ВУАН, 1929. – 34 с.
4. Ранние повести М. Е. Салтыкова /К. А. Копержинский.//Учене записки Іркутського державного педагогічного інституту. – 1940. – Вып. 5: История, литература, языкознание, психология, география, библиография. – С. 86 – 122.

Література:

1. Иркутский государственный университет: ректоры, деканы, профессора (1918 – 1998)/ Сост. С. И. Кузнецов. – Иркутск: «КП Байкал», 1998. – С. 140 – 141.
2. Енциклопедія історії України: У 10 т. – Т.5. – К.: Наукова думка, 2008. – С. 127 – 128.
3. Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Т. 1 (почато XIX – середина XX ст.). – Одеса: Друкарський дім. 2009. – С. 178 – 180.

Корабльов

Микола Васильович

Лікар, педагог

М. В. Корабльов народився у 1908 році в Севастополі.

В 1932 році закінчив Ленінградський інститут фізичної культури, де до 1935 року працював асистентом. У 1939 році закінчив Одеський медичний інститут.

До 1941 року завідував кафедрою фізичної підготовки та лікувальної фізкультури Одеського медичного інституту.

У воєнні 1941 – 1945 роки працював у лікувально-санітарних установах Сталінградської області.

В 1945 – 1949 роках був завідувачем відділенням ЛФК Науково-дослідного інституту у м. Сочі.

В 1947 році захистив дисертацію і здобув науковий ступінь кандидата педагогічних наук. У 1948 році присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника за спеціальністю «лікувальна фізкультура».

У 1949 – 1953 роках був завідувачем кафедри фізичного виховання та лікарського контролю Київського медичного інституту.

Протягом 1953 – 1970 років працював деканом факультету фізичного виховання Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Одночасно завідував кафедрою теорії і методики фізичного виховання.

В 1961 році присвоєно вчене звання доцента кафедри теорії і методики фізичного виховання.

Займався питаннями лікувальної фізкультури, методики фізичного виховання. Є автором наукових статей, навчальних посібників.

Нагороджений знаком «Відмінник охорони здоров'я».

5 вересня 1970 року вийшов на пенсію у зв'язку зі станом здоров'я.

Праці:

1. Ежедневная гимнастика для людей умственного труда/ Н. В. Кораблев. – М.: Фізкультура и спорт, 1949. – 64 с.
2. Врачебный контроль в физическом воспитании: Учебное пособие для студентов-заочников факультетов физического воспитания педагогических институтов / Н. В. Кораблев. – Одесса: ОГПИ, 1961. – 88 с.
3. Фізична культура і здоров'я учнів / М. В. Корабльов. – К.: Знання, 1963. – 32 с.

Джерела та література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. – Одеса, 2007. – С. 67 - 68.
2. Корабльов М. В.: Особова справа.// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського

Коцієвський

Олександр Семенович

Історик, нумізмат

О. С. Коцієвський народився 12 вересня 1930 року в Одесі. В роки нацистської навали разом з матір'ю перебував в евакуації у Магнітогорську та Сталінобаді.

У 1953 році закінчив історичний факультет Одеського державного університету.

В 1953 – 1955 роках вчителював у Миколаївській області.

Протягом 1955 – 1965 років працював старшим науковим співробітником, завідувачем відділу Одеського історико-краєзнавчого музею.

У 1964 році захистив дисертацію «Селяни Південної України в кінці XVIII – першій треті XIX ст.» на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. В 1970 році присвоєно вчене звання доцента.

З 1965 року й до виходу на пенсію у 1990 році працював старшим викладачем, доцентом кафедри історії КПРС і філософії в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського.

Вивчав питання історії та етнології Південної України, античної нумізматики; досліджував мистецтво гліптики. Приймав участь у формуванні та комплектуванні зібрання Одеського історико-краєзнавчого музею, підготовці путівника по експозиції музею.

Колекціонувати почав у 1945 році: почав збирати монети Північного Причорномор'я. У 1970-х роках був вже відомий як колекціонер далеко за межами Одеси. У 1985 році був володарем однієї з найбільш повних колекцій античних монет Північного Причорномор'я. У квітні 1985 року передав цю колекцію (біля півтори тисячі монет) на зберігання Державному Історичному музею у Москві. Одеським археологічному, літературному та історико-краєзнавчому музеям подарував монети, гравюри, афіши одеських театрів.

Є автором понад 50 опублікованих праць.

Помер 22 серпня 2007 року в Одесі.

Праці:

1. О русско-украинском и молдавском населении Очаковской области до присоединения ее к России/А. С. Коциевский.// Записки Одеського археологического общества. – 1960. – Т. 1(34). – С. 353 – 360.
2. Свободные арендаторы на помещичьих землях Южной Украины (конец XVIII – первая половина XIX в.)/А. С. Коциевский. // Ежегодник по аграрной истории Восточной Европы. 1962 г. – Минск : Наука и техника, 1964. – С. 360–367.
3. Античные монеты из раскопок Тире / П. О. Карышковский, А. С. Коциевский.// Античная Тира и средневековый Белгород. – Киев: Наукова думка, 1979. – С. 88 - 98.
4. Несколько неизданных монет Тире из частных собраний / А. С. Коциевский.//Нумизматика Античного Причерноморья:

- Сборник научных трудов. – Киев: Наукова думка, 1982.– С. 117 - 124.
5. Роль беглых крепостных крестьян в формировании населения городов Южной Украины и Бессарабии во второй половине XVIII - первой половине XIX вв. / А. С. Коциевский. // Проблемы исторической демографии СССР: сборник статей. – Вып. 2 / Отв. ред. А. Д. Колесников. – Томск: ТГУ, 1982. – С. 55 - 61.
 6. Надчеканка татарских монет в средневековом Белгороде./ А. С. Коциевский.// Нумизматические исследования по истории Юго-Восточной Европы. – Кишинев: Штиинца, 1990. – С. 156 – 165.
 7. О русском населении Южной Украины в конце XVIII – первой трети XIX в./ А. С. Коциевский. // Историчне краєзнавство Одещини: Збірник матеріалів. – Вип. 6. – Одеса: Маяк, 1995. – С. 1–7.
 8. О коллекциях и коллекционерах/А. С. Коциевский. – Одесса: «Черноморье», 1995. – 120 с.
 9. К вопросу о семантике изображений на старшем номинале монет Скилура/ В. П. Алексеев, А. С. Коциевский. // Краткие сообщения Одесского археологического общества . – 1999. – С. 81- 83.
 10. Имущественное расслоение государственных крестьян Южной Украины во второй половине XVIII – первой четверти XIX вв. / А. С. Коциевский.// Археологія та етнологія Східної Європи: матеріали і дослідження. – Одеса: Астропринт, 2000. – С. 253 –270.
 11. Имен их никто никогда не узнает/ А. С. Коциевский.// Дерибасовская-Ришельевская: Одеський альманах. – 2000. – № 3. – С. 21 – 24.

Джерела:

1. Коцієвський О. С.: Особова справа.// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Кузнецов

Сергій Антонович

Нейрофізіолог

С. А. Кузнецов народився 23 травня 1929 року у Бухаресті (Румунія).

У 1952 році закінчив Кишинівський педагогічний інститут.

В 1954 – 1983 роках працював викладачем, старшим викладачем, завідувачем лабораторією електроенцефалорграфії Кишинівського медичного інституту, а потім – в Інституті зоології Академії наук Молдавської РСР.

В 1963 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук. В 1973 році, захистивши дисертацію, здобув науковий ступінь доктора біологічних наук. У 1976 році було присвоєно вчене звання професора.

У 1979 – 1984 роках обіймав посаду професора кафедри біохімії Чернівецького державного університету. Протягом 1984 – 1987 років працював в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського. З 1986 року завідував кафедрою теорії і методики дошкільної освіти.

Згодом повернувся до Кишинєва, де продовжував працювати і помер 12 жовтня 2004 року.

Праці:

1. Нейрокибернетическое исследование переработки информации нейронами различных нервных образований/ С. А. Кузнецов. – Кишинев: Штиинца, 1976. – 47 с.
2. Коровая организация двигательной активности организма/ С. А. Кузнецов, П. П. Павлюк, И. В. Цыбырне. – Кишинев: Штиинца, 1979. – 141с.
3. Функциональна организация нейронов и нейронных популяций моторной коры: монография / С. А. Кузнецов. – Кишинев: Штиинца, 1979. – 220 с.
4. Нейрональные системные процессы высших моторных центров (корковое звено): монография / С. А. Кузнецов, П. П. Павалюк, С. Н. Мохова. – Кишинев: Штиинца, 1980. – 144 с.

Література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. — Одеса, 2007. — С. 180.
2. Енциклопедія сучасної України. – Том 15. – К., 2014. – 712 с.

Курілова

Валентина Іванівна

Біолог

В. І. Курілова народилася 30 вересня 1936 року в м. Пологи Запорізької області.

У 1959 році закінчила біологічний факультет Мелітопольського педагогічного інституту. Вчителювала у Запорізькій області.

В 1964 – 1967 роках навчалася в аспірантурі при Харківському державному педагогічному інституті. В 1968 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук.

В 1967 – 1969 роках була викладачем Кременецького педагогічного інституту, в 1969 – 1975 роках – доцентом Белгородського педагогічного інституту,

В 1973 році присвоєно вчене звання доцента по кафедрі анатомії й фізіології.

Згодом обіймала посади заступника декана факультету в Миколаївському педагогічному інституті, доцента, завідувача кафедри біологічних основ фізичної культури Сумського педагогічного інституту.

В 1991 році присвоєно вчене звання професора кафедри теорії і методики фізичного виховання.

Протягом 1994 – 1999 років працювала професором кафедри дефектології та фізичної реабілітації Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. В 1997 – 1998 роках виконувала обов'язки завідувача кафедри теорії і методики фізичного виховання.

У 1999 році перейшла до Глухівського педагогічного університету імені О. Довженка, де очолила кафедру теорії і методики фізичного виховання.

Праці:

1. Справочник для начинающего туриста/ В. И. Курилова, Б. В. Сермеев. – Одесса: Маяк, 1990. – 182 с.
2. Роль активізації рухового режиму у всебічному розвитку учнівської молоді/ Г. М. Кузюра, В. І. Курілова.// Фізична культура, спорт, здоров'я нації. – 2017. – № 3 (22). – С. 116 – 120.
3. Оцінка рівня розвитку фізичних якостей кваліфікованих дзюдоїстів/ В. І. Курілова, М. П. Борсук.// Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. – 2017. – № 143. – С. 185 – 188.
4. Поиск путей развития физической подготовленности подрастающего поколения/ В. И. Курилова, А. А. Дьяченко.// Актуальные проблемы исследования в современном мире. – 2018. – № 3-1. – С. 50 – 53.

Джерела та література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє./ О. Я. Чебикін, І. А. Болдирев та ін. — Одеса, 2007. — С. 71, 121-122.
2. Курілова В. І.: Особова справа. // Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Ланчуківська

Людмила Іллівна

Історик

Л. І. Ланчуківська народилася 18 червня 1937 року в Одесі.

У 1960 році закінчила історичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. До 1963 року вчителювала в селі Тузли Одеської області.

У 1963 році була прийнята до Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Пройшла шлях від лаборанта до доцента, завідувача кафедри історії КПРС і філософії.

В 1970 році захистила дисертацію «Роль комсомолу України у боротьбі за колективізацію сільського господарства (1929 – 1932 рр.)» на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. У 1972 році присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1979 – 1989 років працювала доцентом в Одеському сільськогосподарському інституті. У 1989 році повернулася до Одеського педагогічного інституту на посаду доцента кафедри політичної історії і філософії.

У 1992 – 2013 роках обіймала посаду доцента кафедри історії України Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

В 2002 році нагороджена знаком «Відмінник освіти України».

Є автором понад 100 наукових публікацій.

Праці:

1. Київська Русь: Дидактичні матеріали/ Л. І. Ланчуківська.// Історія в школі. – 1998. – № 2. – С. 24 – 28.
2. Україна у складі Литви і Польщі (XIV – поч. XVI ст.): Дидактичні матеріали/ Л. І. Ланчуківська.// Історія в школі. – 1998. – № 9. – С. 22 – 27.
3. Україна у складі Російської імперії (XIX ст.): Дидактичні матеріали/ Л. І. Ланчуківська.// Історія в школі. – 2000. – № 10. – С. 18 – 21.
4. Витоки українського народознавства/ Л. І. Ланчуківська, О. Пантелеєва.// Історичний досвід і сучасність: Матеріали X наукової студентської конференції. – Вип. 10. – Одеса: ПДПУ, 2004. – С. 24 – 32.

Література:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів. – Ч. 1.// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1 – 2. – С. 178.
2. Вчені історико-філологічного факультету Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського: Довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2007. – С. 17 – 18.

Ликова
Валентина Яківна

Педагог

В. Я. Ликова народилася 21 січня 1938 року в Смоленську, РРФСР.

У 1958 році закінчила Смоленське педагогічне училище, а в 1965 році – Московський заочний педагогічний інститут за спеціальністю «педагогіка і психологія».

Протягом 1968 – 1979 років працювала в системі народної освіти у Владивостоці.

В 1979 – 1994 роках викладала в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського.

У 1982 році захистила дисертацію і здобула науковий ступінь кандидата педагогічних наук. Згодом було присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1983 – 1994 років завідувала кафедрою дошкільної педагогіки Одеського державного педагогічного інституту.

В 1992 році захистила дисертацію «Педагогічні основи наступності у виховній роботі дитячого садка та школи» на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук. В 1994 році присвоєно вчене звання професора.

У жовтні 1994 року очолила кафедру дошкільної педагогіки Смоленського державного педагогічного університету (нині – Смоленський державний університет). Працювала проректором з наукової роботи Смоленського державного інституту мистецтв.

Наукові інтереси пов'язані з дослідженнями проблеми наступності виховання особистості. Підготувала 6 кандидатів наук. Входила до складу Навчально-методичної ради зі спеціальності педагогіка, психологія і методика дошкільної освіти Навчально-методичного об'єднання вищих навчальних закладів РФ з педагогічної освіти.

Є автором понад 120 наукових публікацій.

Присвоєне звання заслуженого працівника вищої школи Російської Федерації.

Праці:

1. Преемственность между детским садом и школой в обеспечении двигательной активности детей: Автореферат диссертации... кандидата педагогических наук /В. Я. Лыкова. – М., 1982. – 24 с.
3. Наступність між дитячим садком і школою у вихованні та навчанні дітей: Навчальний посібник/ В. Я. Ликова. – Харків: ХДПІ, 1991. – 78 с.
3. Педагогика здоровья/ В. Я. Лыкова. – Смоленск, 1999. – 96 с.
4. Последовательно и гармонично: преемственность в воспитании/ В. Я. Лыкова. – Смоленск: СГИИ, 2001. – 132 с.

Література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. /

Лоза

Адольф Іванович

Художник

А. І. Лоза народився 14 січня 1931 року в Маріуполі.

В 1959 році закінчив Одеське художнє училище, а в 1966 році – Харківський художньо-промисловий інститут.

У 1959 – 1960 роках працював у Полтавському відділенні Художнього фонду УРСР. В 1966 – 1974 роках та в 1976 – 1977 роках викладав в Одеському художньому училищі імені М. Грекова.

В 1970 році був прийнятий до Співки художників України (СХУ), а у 1993 та 1997 роках обирався головою правління Одеської організації СХУ.

В 1990 році присвоєно почесне звання заслуженого художника УРСР, а у 1997 році – народного художника України.

Протягом 1997 – 2004 років працював на посаді доцента кафедри живопису художньо-графічного факультету Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

В червні 2003 року присвоєно вчене звання доцента.

Є автором пейзажів, натюрмортів, жанрових полотен у реалістичному стилі, мозаїк, розписів, вітражів. Був учасником Всеукраїнських (від 1966 року), Всесоюзних (від 1977 року) мистецьких виставок. Персональні виставки в Одесі (1981, 1998, 1994, 2001 рр., 2004 р. – посмертна), Києві (1984, 1991 рр.).

Помер 4 січня 2004 року в Одесі.

Деякі роботи:

«Ранок у порту» (1966 р.), «У степах України» (1968 р.), «Керченський пейзаж» (1969 р.), «До рідного причалу» (1973 р.), «Моє місто» (1979 р.), «З дитинства» (1981 р.), «Лиман і хліб» (1982 р.), «Над лиманом» (1989 р.), «Свіжий вітер» (1995 р.), «Сонце сідає» (1996 р.), «Шторм» (1998 р.), «Місячна ніч» (2001 р.), «У гавані» (2002 р.), «Повернення» (2003 р.).

Література:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів. — Ч. 1.//Науковий вісник Південноукраїнського педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. — 2004. — № 1- 2. — С. 180.
2. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету

ім. К. Д. Ушинського в особах: Біографічний довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2005. – С. 36.

Луценко

Іван Антонович

Літературознавець

І. А. Луценко народився 17 травня 1915 року в селі Прибужжя Херсонської губернії.

В 1941 році закінчив Одеський державний педагогічний інститут.

Учасник Другої світової війни. Після війни був сільським кореспондентом газети «Чорноморська комуна».

В 1949 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук. Згодом присвоєно вчене звання доцента.

В 1947 – 1953 роках працював на кафедрі української літератури Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Протягом 1953 – 1979 років викладав у Дніпропетровському державному університеті, Миколаївському державному педагогічному інституті.

Захистивши дисертацію, в 1971 році здобув науковий ступінь доктора філологічних наук, а у 1972 році – вчене звання професора.

В 1980 – 1988 роках обіймав посаду завідувача кафедри, а у 1988 – 1998 роках – посаду професора кафедри методики викладання української мови і літератури Національного педагогічного університету імені М. Драгоманова.

Член Спілки письменників України з 1950 року.

Автор близько 300 опублікованих праць, серед яких 10 монографій та навчальних посібників.

Нагороджений орденами Червоної Зірки, Вітчизняної війни 1, 2 ступенів, «За мужність» та 19 медалями.

Помер 27 травня 2006 року в Києві.

Праці:

1. Фронтові листи Олекси Десняка./ І. А. Луценко.// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. — Т. ІХ. Випуск історико-філологічний. — Одеса, 1950. — С. 113 - 122.
2. Олекса Десняк: нарис про життя і творчість / І. А. Луценко. — К.: Держлітвидав, 1951. — 96 с.
3. Коста Хетагуров і Україна: Деякі питання українсько-осетинських літературних зв'язків / І. А. Луценко. — Херсон: Кн.-газ. вид-во,

1961. – 126 с.

4. «Дружно возьмемся – качнется гора!»: літературознавчий опис / І. А. Луценко // Родники: проза, вірші. – Одеса, 1980. – С. 250 - 261.
5. Тарас Шевченко та Осетія: (Штрихи українсько-осетинських літературних взаємозв'язків): монографія / І. А. Луценко, І. В. Братусь. – К. : Либідь, 2002. – 184 с.

Література:

1. Письменники Радянської України. 1917 – 1987: біобібліографічний довідник / авт.-упоряд. В. К. Коваль, В. П. Павловська. – К. : Радянський письменник, 1988. – С. 37
2. Українська літературна енциклопедія : в 5 т. – Т. 3. – К., 1995. – С. 241.
3. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебікін, І. А. Болдирев та ін. – Одеса, 2007. – С. 61
4. Літературна лоція Херсонщини (XII початок XXI ст.): довідник / М. Каляка. – Херсон : Просвіта, 2009. – С. 216.

Любарський

Копель Пінхусович

Лінгвіст

К. П. Любарський народився 15 лютого 1892 року в селищі Захарівка Херсонської губернії (нині Одеської області).

В 1922 році закінчив університет міста Брюссель (Бельгія). Володів англійською, німецькою, французькою мовами.

У 1922 – 1930 роках викладав іноземні мови в Одеському інституті народної освіти. З 1922 року очолював кафедру єврейської мови та літератури. В 1927 році був призначений на посаду професора.

Одночасно у 1923 – 1937 роках працював вчителем іноземних мов одеської загальноосвітньої школи № 60.

В 1930 – 1933 роках завідував кафедрою іноземних мов Одеського інституту професійної освіти. В 1934 році присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1933 – 1970 років обіймав посаду завідувача кафедри іноземних мов Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського.

У 1936 – 1946 роках за сумісництвом очолював кафедру іноземних мов Одеського державного університету.

Один із засновників і перших викладачів «Чкаловських» курсів іноземних мов в Одесі.

В 1927 році опублікував брошуру-словник «Українізми в єврейській мові».

В 1928 – 1940 роках був депутатом Одеської міської ради.

Помер в Одесі.

Джерела та література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирев та ін. — Одеса, 2007. — С. 202.
2. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865 – 2015)/ гол. ред. І. М. Коваль. – Одеса: ОНУ, 2015. – С. 609.
3. Любарський К. П.: Особова справа.//Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Мартінова Ганна Іванівна

Математик

Г. І. Мартінова народилася 20 січня 1929 року в селі Гражданське Середньоволжської області РРФСР.

У 1950 році закінчила Куйбишевський державний педагогічний інститут за спеціальністю «математика».

В 1950 – 1959 роках вчителювала у м. Корсаков Сахалінської області РРФСР. У 1959 – 1965 роках викладала в Одеській вищій партійній школі.

З 1965 року працювала в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського. Пройшла шлях від асистента до доцента, завідувача кафедри методики викладання математики, основ інформатики і обчислювальної техніки.

В 1982 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. У 1990 році присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 2003 – 2009 років обіймала посаду доцента кафедри педагогічних технологій початкової освіти Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Нагороджена медаллю «Ветеран праці», знаком «Відмінник освіти України».

Опублікувала понад 90 наукових праць.

Праці:

1. Преемственность в формировании учений решениря простых задач у учащихся первого класса: Методические рекомендации для учителей первых классов общеобразовательных школ и студентов пединститута, факультета підготовки учителей начальных классов/ А. И. Мартынова. – Одесса: ОГПИ, 1980. – 42 с.
2. Активизация мыслительной деятельности учащихся при решении составных задач: Методические рекомендации для учителей первых классов общеобразовательных школ и студентов пединститута, факультета підготовки учителей начальных классов/ А. И. Мартынова. – Одесса: ОГПИ, 1983. – 36 с.
3. Построение графиков функцій, содержащих переменную под знаком модуля: Методические рекомендации для учителей математики и студентов физико-математического факультета/ А. И. Мартынова . – Одесса: ОГПИ, 1991. – 42 с.
4. Методика обучения решению задач в 4 классе на основе содержательных обобщений/ А. И. Мартынова// Наша школа. – 2005. – № 4. – С. 50 – 53.
5. Методика обучения неравенствам в начальной школе/ А. И. Мартынова.// Наша школа. – 2007. – № 5. – С. 45 – 47.

Література:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів. – Ч. 1.// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1 – 2. – С. 178.
2. Наукова еліта Одещини: Біографічна енциклопедія. – Ч. 2: Кандидати наук і доценти. – Одеса, 2006. – С. 172.
3. Викладачі факультету початкового навчання Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського: Довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2008. – С. 10 – 11.

Маянц

Марія Марківна

Педагог

Марія Марківна (Меєрівна) Маянц народилася 20 січня 1907 року в Гомелі

В 1927 році закінчила педагогічний факультет 2-го Московського державного університету.

В 1927 – 1931 роках вчителювала в Оренбурзі та Москві.

Протягом 1931 – 1945 років викладала у педагогічних інститутах Москви, Миколаєва, Омська, Ярославля.

В 1938 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. В 1939 році присвоєно вчене звання доцента.

З 1945 року працювала в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського, обіймаючи посаду доцента кафедри педагогіки.

В 1947 – 1948 роках була першим деканом факультету фізичного виховання і спорту.

У 1936 році приймала участь у перекладі російською мовою педагогічного твору Ж.- Ж. Руссо «Еміль, або про виховання», який донині вважається класичним. Була співавтором підручника з педагогіки для педагогічних училищ та монографії про становлення педагогічної думки в СРСР.

Померла 19 лютого 1969 року в Одесі.

Праці:

1. Розвиток школи на Одещині за 40 років Радянської влади/ М. М. Маянц, Я. Ф. Мукомель. // Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1957. – Т. XX. Записки кафедри педагогіки і психології. – С. 53 – 73.
2. З досвіду перевірки ефективності програмованого навчання/ М. М. Маянц.// Радянська школа. – 1967. – № 3. – С. 46 – 51.

Джерела та література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. — Одеса, 2007. — С. 67, 97 – 98.
2. Маянц М. М.: Особова справа.// Архів Південноукраїнського Національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Меліхов

Олексій Миколайович

Історик

О. М. Меліхов народився у 1903 році в Царицині (нині Волгоград).

Був учасником громадянської війни, після якої керував піонерськими загонами у Грузії.

Закінчив Інститут червоної професури у Москві. Захистив дисертацію і здобув науковий ступінь кандидата історичних наук. Згодом було присвоєно вчене звання доцента. Був на викладацькій роботі у Тбілісі.

У 1941 – 1945 роках перебував у лавах Червоної Армії, служив військовим комісаром шпиталю для поранених.

Після демобілізації очолював кафедру в Сухумському педагогічному інституті та відділ Абхазького науково-дослідного інституту літератури та історії.

Протягом 1949 – 1956 років викладав в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського, був деканом історичного факультету.

В 1956 – 1964 роках обіймав посаду доцента, завідувача кафедри історії СРСР Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

Вивчав питання культурного будівництва в Радянському Союзі, проводив археологічні розкопки.

Помер у 1964 році в Одесі.

Праці:

1. Абхазія напередодні першої російської революції/ О. М. Меліхов.// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1956. – Т. XII. До 50-річчя першої російської революції. – С. 132 – 160.
2. Історія міста Одеси.../ О. М. Меліхов, К. Г. Мигаль, З. В. Першина, М. Ю. Раковський. // Український історичний журнал. – 1958. – № 3. – С. 146 – 150.

Література:

1. Не забудемо, пам'ятаємо: співробітники ОНУ ім. І. І. Мечникова в роки Другої світової війни: інформаційне видання /гол. ред. І. М. Коваль. – Одеса: ОНУ, 2015. – С. 142.
2. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865 – 2015)/ гол. ред. І. М. Коваль. – Одеса: ОНУ, 2015. – С. 580.

Михальов

Юрій Олексійович

Зоолог

Ю. О. Михальов народився 2 вересня 1938 року у Смоленській області РРФСР.

У 1963 році закінчив біологічний факультет Кишинівського державного університету і був прийнятий на посаду старшого наукового співробітника Одеської лабораторії морських ссавців і іхтіології Азово-Чорноморського

науково-дослідного інституту морського рибного господарства і океанографії (АзЧорНІРО).

З 1970 року працював старшим науковим співробітником Лабораторії морських ссавців Всесоюзного науково-дослідного інституту морського рибного господарства і океанографії (ВНІРО), а з 1971 року – завідувачем лабораторії морських ссавців Одеського відділення АзЧорНІРО з китобійного промислу.

У 1971 році захистив дисертацію «Пренатальне зростання і деякі питання біології розмноження фінвалів Південної кулі» з зоології і здобув науковий ступінь кандидата біологічних наук.

В 1997 році захистив докторську дисертацію «Промислові китоподібні Південної півкулі: біологія і перспективи відновлення популяцій» (11.0011 – охорона навколишнього середовища та раціонального використання природних ресурсів). У 2005 році захистив другу дисертацію «Китоподібні Південної півкулі: біологія і перспективи відновлення популяцій» (03.00.08 – зоологія) на здобуття наукового ступеня доктора біологічних наук.

У 2011 році присвоєно вчене звання професора.

В 1982 році перейшов на викладацьку роботу в Одеський державний педагогічний інститут, працював старшим викладачем, доцентом.

Протягом 1998 – 2015 років обіймав посаду професора кафедри анатомії та фізіології Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

У 2015 році перейшов до Інституту морської біології Національної академії наук України (м. Одеса) в якості старшого наукового співробітника.

Є спеціалістом з біології морських ссавців. Шість разів брав участь в антарктичних рейсах, входячи до складу Наукових груп китобійних флотилій «Радянська Україна» (1964 – 1965 рр.), «Слава» (1965 – 1966 рр.), «Юрій Долгорукий» (1966 – 1967, 1968 – 1969 рр.), науково-пошукового судна «Бадьорій-25» (1973 – 1974, 1974 – 1975 рр.).

Автор понад 150 наукових публікацій

Протягом 1994 – 2002 років був депутатом Одеської міської ради.

Праці:

1. Морфологические особенности гипофиза китообразных/
Ю. А. Михалев.// Научная конференция по итогам научно-исследовательских работ. – Кишинев, 1966. – С. 144.
2. К биологии размножения сейвалов Антарктики/ Г. А. Будыленко,
Ю. А. Михалев // Киты Южного полушария (биология и морфология):
Труды АтлантНИРО. – Вып. 29. – Калининград, 1970. – С. 3-16.
3. К вопросу об определении среднего размера новорожденных финвалов/
Ю. А. Михалев. // Тезисы докладов 5-го Всесоюзного совещания по
изучению морских млекопитающих. – Махачкала, 1972. – С. 206 - 209.
4. Беременные самки, добытые АКФ "Советская Украина"/
Ю. А. Михалев// Материалы Советского китобойного промысла (1949-
1979 гг.). – М.: ЦЭПР, 2000. – С. 338 - 360.
5. Анализ промысла китов в Антарктике и прилежащих водах/

- Ю. А. Михалев.// Морские млекопитающие (Результаты исследований, проведенных в 1995 – 1998 гг.). – М.: НИП «МОРЕ», 2002. – С. 329 - 355.
6. Общая закономерность пренатального роста китообразных (СЕТАСЕА)/ Ю. А. Михалев. //Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К.Д. Ушинського. 2007. – Ювілейний випуск. – С. 43 - 56.
7. Косатки Антарктики: распределение и некоторые вопросы биологии/ Ю. А. Михалев.// Украинский Антарктический Журнал. – 2016. – № 15. – С. 122 - 131.

Джерела:

1. Михальов Ю. О. //Особова справа.// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Моїсеєв

Лев Михайлович

Фізик

Л. М. Моїсеєв народився 7 травня 1938 року в с. Довжанка Одеської області.

В 1960 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Навчався в аспірантурі.

В 1960 – 1961 роках вчителював у Красноокнянському районі Одещини.

У 1961 – 1964 роках служив у лавах Радянської Армії.

Протягом 1964 – 1977 років працював на кафедрі фізики Одеського державного педагогічного інституту. Пройшов шлях від лаборанта до доцента. У 1972 – 1975 роках був заступником декана фізико-математичного факультету.

В 1971 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. В 1974 році присвоєно вчене звання доцента.

В 1977 – 1984, 1986 – 1988 роках завідував кафедрою методики фізики та технічних засобів навчання.

У 1984 – 1986 роках перебував у відрядженні в Республіці Куба.

З 1988 року до 1996 року виконував обов'язки проректора по заочній формі навчання, другого проректора з навчальної роботи Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Протягом 1999 – 2014 років був завідувачем кафедри методики викладання фізики та технічних засобів навчання. До серпня 2015 року обіймав посаду доцента кафедри фізики.

В 2004 році присвоєно вчене звання приват-професора.

У 1996 – 2015 роках був головою профспілкового комітету університету.

В 1988 році нагороджений знаком «Відмінник народної освіти УРСР».

Праці:

1. Мезомеханіка регулярного деформаційного рельєфу: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів/ Л. М. Моїсеєв, В. В. Ковальчук. – К.: Професіонал, 2004. – 304 с.
2. Лабораторний практикум з електроніки: Навчальний посібник/ Л. М. Моїсеєв. – К.: Професіонал, 2005. – 256 с.

Література:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів. – Ч. 1.// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1 – 2. – С. 185.
2. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. — Одеса, 2007. — С. 86 - 88.

Музичка

Андрій Васильович

Літературознавець

А. В. Музичка народився 6 грудня 1886 року в с. Доброводи на Тернопільщині.

У 1911 році закінчив філологічний факультет Львівського університету.

Протягом 1911 – 1918 років викладав латинську та грецьку мову в гімназіях Тернополя.

В 1920 – 1930 роках був викладачем української літератури в Одеському інституті народної освіти, керував бібліографічним гуртком.

В 1925 році Вищою атестаційною комісією УРСР присвоєно вчене звання професора.

В 1931 році був заарештований, а у березні 1932 року постановою Судової трійки звільнений з заборонаю проживання в Україні.

З 1942 року викладав російську літературу у Кзил-Ординському та Семипалатинському педагогічних інститутах.

В 1956 році захистив дисертацію «Леся Українка і її творчість» і здобув науковий ступінь кандидата філологічних наук.

Постановою Президії Одеського обласного суду від 12 вересня 1956 року було скасовано постанову Судової трійки від 1932 року за відсутністю складу злочину.

Вивчав творчість Л. Українки, М. Коцюбинського, І. Франко, М. Черемшини.

Помер 8 вересня 1966 року та похований у Семипалатинську.

Праці:

1. Леся Українка. Її життя, громадська діяльність і поетична творчість/ А. В. Музичка. – Одеса: ДВУ, 1925. – 108 с.
2. Життєва путь Івана Франка/ А. В. Музичка.// Життя і революція. – 1926. – № 5. – С. 70 – 83.
3. Шляхи поетичної творчості Івана Франка/ А. В. Музичка. – Х.- Одеса: ДВУ, 1927. – 202 с.
4. Марко Черемшина/ А. В. Музичка.// Червоний шлях. – 1927. – № 6. – С. 47 – 56.
5. Драматична творчість Лесі Українки та її розуміння/ А. В. Музичка.// Червоний шлях. – 1928. – № 9-10. – С. 84 – 102.
6. Борьба Леси Украинки против натурализма и декадентства в 90-х годах XIX в./А. В. Музычка.// Ученые записки Семипалатинского педагогического института им. Н. К. Крупской. – 1959. – Вып. 3. – С. 192 – 225.

Література:

1. Маловідомі сторінки життя професора А. В. Музички/ В. М. Бузейчук. // Лукомор'я: археологія, етнологія, історія Північно-Західного Причорномор'я. – Вип. 1. – Одеса: Видавничий дім «Паллада», 2007. – С. 291– 293.
2. Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Т. 1 (початок XIX – середина XX ст.). – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 248 – 251.

Мукмінов

Бату Рахімович

Математик

Б. Р. Мукмінов народився у 1922 році.

По закінченні педагогічного училища з 1938 року навчався на фізико-математичному факультеті Бухарського педагогічного інституту.

У 1941 році був призваний до лав Червоної Армії. Воював у складі частин Брянського фронту. У жовтні 1942 року був тяжко поранений, втратив зір.

Згодом закінчив навчання в інституті та аспірантурі. Захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. Присвоєно вчене звання доцента.

З 1952 року працював в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського. Обіймав посади асистента, старшого викладача, доцента. У 1978 – 1982 роках завідував кафедрою алгебри та методики викладання математики.

Нагороджений орденами Вітчизняної війни 2 ступеня, Трудового Червоного Прапора, медалями, знаком «Відмінник народної освіти УРСР».

Помер у 1985 році.

Праці:

1. Разложение по собственным функциям диссипативных ядер:
Автореферат диссертации... кандидата физико-математических наук
/ Б. Р. Мукминов. – Одесса. 1955. – 12 с.

Література:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института – участниках Великой Отечественной войны/ ОГПИ им. К. Д. Ушинського; Авт.-сост.: К. Б. Бабекно, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 84 – 85.

Овчиннікова

Альбіна Петрівна

Мистецтвознавець

А. П. Овчиннікова народилася 3 квітня 1940 року в Хакасії (Російська Федерація).

В 1965 році закінчила Ташкентський театральний інститут.

У 1967 – 1975 роках викладала театральні дисципліни в Одеському училищі культури.

В 1978 році закінчила аспірантуру-стажування у Державному інституті театального мистецтва імені А. В. Луначарського (м. Москва).

У 1981 – 1983 роках працювала режисером Одеського театру юного глядача, а у 1983 – 1988 роках – викладачем Одеського училища культури.

В 1988 році захистила кандидатську дисертацію «Різноманітність жанрів у виконавському мистецтві художнього читання». В 1992 році присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1988 – 2002 років викладала у Південноукраїнському педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського.

У 2002 році захистила дисертацію «Виразальні засоби мовного дискурсу у метахудожньому контексті» і здобула науковий ступінь доктора мистецтвознавства. В 2003 році присвоєно вчене звання професора.

В 2002 – 2004 році завідувала кафедрою мистецтвознавства в Одеському національному університеті імені І. М. Мечникова.

У 2004 році перейшла до Одеської національної юридичної академії на посаду професора кафедри теорії держави і права.

Наукові інтереси пов'язані з дослідженнями в галузі мистецтвознавства та культурології, використанням театральної педагогіки в юриспруденції, політиці, педагогіці.

Праці:

1. Слово и музыка: Размышления о литературном театре/ А. П. Овчинникова.// Вечерняя Одесса. – 1984. – 3 июля. – С. 3.
2. Техника речи учителя: дикция, голос, дыхание/ А. П. Овчинникова.// Педагогическая инициатива. – 1991. – № 8. – С. 48 – 54.
3. Риторика и нравственность/А. П. Овчинникова.//Нравственная культура учителя: сборник научных трудов. – Вып. 2. – Одесса: ОГПИ, 1993. – С. 43 – 46.
4. Мовна комунікація як елемент культури/А. П. Овчиннікова.// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 1997. – Вип. 1. – С. 23 – 25.
5. Мовленнєва комунікація та мистецтво мовлення: монографія/ А. П. Овчиннікова. – Одеса: Маяк, 1999. – 254 с.
6. Риторика як форма культури/А. П. Овчиннікова.// Наука і освіта. – 1999. – № 3 – 4. – С. 107 – 108.
7. Інтонація в сценічній мові та мовленні/ А. П. Овчиннікова.// Аркадія. – 2004. – № 1 (3). – С. 37 – 39.
8. Сумерки культуры и гуманитарное знание/А. П. Овчинникова.// Наукові праці Одеської національної юридичної академії. – 2009. – Т. 8. – С. 17 – 25.

Література:

1. Тріумфальне десятиліття: Одеська національна юридична академія. – Одеса: Юридична література, 2007. – С. 111- 112, 201.
2. Альбіна Петрівна Овчиннікова: Біобібліографічний покажчик/Уклад. С. І. Єлени. – Одеса: Юридична література, 2010. – 38 с.

Оксман

Юліан Григорович

Літературознавець, архівознавець

Ю. Г. Оксман народився 11 січня 1895 року у Вознесенську Херсонської губернії.

В 1917 році закінчив історико-філологічний факультет Санкт-Петербурзького університету і був залишений при кафедрі російської літератури для підготовки до професорського звання.

У 1917 – 1920 роках працював в архівних установах Росії.

Протягом 1920 – 1923 років жив та працював в Одесі, був членом Одеського губернського революційного комітету, очолював губернське архівне управління та роботу зі створення губернського історичного архіву.

Працював приват-доцентом Новоросійського університету (1920 р.), Одеського гуманітарно-суспільного інституту (1920 – 1921 рр.), професором і ректором Одеського археологічного інституту (1921 – 1922 рр.).

В 1920 – 1923 роках обіймав посаду професора Одеського інституту народної освіти.

З 1923 року до 1936 року жив у Ленінграді. Працював професором кафедри архівознавства та літературного джерелознавства Ленінградського університету, вченим секретарем, заступником директора Інституту російської літератури, управляючим Третім відділенням юридичної секції Петроградського (Ленінградського) відділення Центрархіву. Входив до складу Пушкінської комісії Академії Наук СРСР, був членом секції Всесоюзного товариства колишніх політкаторжан і засланих поселенців.

В 1936 році був заарештований і засуджений до 5 років виправних таборів. У 1941 році отримав новий 5-річний термін. Звільнився у листопаді 1946 року.

В 1946 – 1958 роках викладав у Саратовському державному університеті.

В 1954 році Вища атестаційна комісія СРСР підтвердила вчене звання та видала атестат професора.

Сферою наукових інтересів були історія літератури та суспільно-політичних рухів ХІХ – ХХ століть, історія аграрних відносин на теренах Південної України у першій половині ХІХ століття, декабристознавство, текстологія, археографія, джерелознавство, літературознавство, пушкінознавство, архівознавство, біографістика. Є автором і упорядником близько 200 наукових праць.

Помер 15 вересня 1970 року в Москві.

Праці:

1. Константиновская легенда в Херсонщине (Эпизод из истории аграрных волнений после 14 декабря 1825 г.)/Ю. Г. Оксман // На помощь! – 1921. – 15 августа.
2. Кирилло-Мефодиевцы в Новороссии (Обзор материалов одесского

архивного фонда)/Ю. Г. Оксман // Борьба классов. – 1924. – № 1- 2. – С. 251 – 257.

3. Бунт декабристов: юбилейный сборник 1825 – 1925 / Под редакцией Ю. Г. Оксмана, П. Е. Щеголева. – Л.: Былое, 1926. – 400 с.

4. Декабристы. Отрывки из источников / Сост. Ю. Г. Оксман. – М.- Л.: Государственное издательство, 1926. – 489 с.

5. Одеське “гніздо змови” 1825 року (Спроба перегляду питання про базу «декабризму» на Україні)/Ю. Г. Оксман // Прапор Марксизму. – 1928. – № 1. – С. 165 – 207.

6. От «Капитанской дочки» к «Запискам охотника»: Пушкин – Рылеев – Кольцов – Белинский – Тургенев: исследования и материалы/ Ю. Г. Оксман. – Саратов: Саратовское книжное издательство, 1959. – 314 с.

Література:

1. Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Т. 1 (початок ХІХ – середина ХХ ст.). – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 271 – 275.
2. До наукової біографії декабристознавця Ю. Г. Оксмана: одеський період життя/ В. В. Левченко// Декабристи в Україні: дослідження й матеріали. – Т. 7. – К., 2013. – С. 391 – 399.
3. Евреи в профессорско-преподавательском составе Одесского института народного образования (1920 – 1930): ретроспективный анализ/ В. В. Левченко // Научные труды по иудаике: Материалы XVII международной ежегодной конференции по иудаике. – Т. II. – М.: «Сэфер», 2010. – С. 245 – 260.

Перлов

Ізраїль Самойлович

Філософ

І. С. Перлов народився у серпні 1907 року в Одесі.

У 1930 році закінчив юридичний факультет Одеського інституту народного господарства та був залишений при кафедрі теорії права і держави.

В 1931-1932 роках служив у лавах Червоної Армії.

У 1932-1936 роках викладав у Одеському фармацевтичному інституті.

З 1938 року працював на посаді доцента кафедри діалектичного та історичного матеріалізму Одеського педагогічного інституту.

В 1940 році захистив дисертацію «Плеханов в боротьбі проти філософських і соціологічних основ народництва» на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук. Присвоєно вчене звання доцента.

У роки нацистської навали з 1941 року воював у складі частин Південного, Південно-Західного, Закавказького, Північнокавказького, 1-го Білоруського, 4-му Українського фронтів. Був демобілізований у званні майора у 1946 році. Інвалід війни II групи.

Протягом 1946 – 1949 років працював доцентом кафедри філософії Одеського педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

З 1949 року до виходу на пенсію обіймав посаду доцента кафедри філософії Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

Нагороджений орденами Вітчизняної війни I та II ступенів, Червоної Зірки, медалями «За бойові заслуги», «За оборону Кавказу», «За звільнення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.».

Праці:

1. Учение Ленина и Сталина о преимуществах советского демократизма/ И. С. Перлов.// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1947. – Т.VIII. – С. 3 – 26.
2. Н. Г. Чернышевский и Н. А. Добролюбов о роли народных масс и личности в истории / И. С. Перлов.// Праці Одеського державного університету. – 1955. – Т. 145, вып. 1.

Література:

3. Не забудемо, пам'ятаємо: співробітники ОНУ ім. І. І. Мечникова в роки Другої світової війни: інформаційне видання / гол. ред. І. М. Коваль. – Одеса: ОНУ, 2015. – С. 172 – 173.

Повітчана

Катерина Єлисеївна

Економікогеограф

К. Є. Повітчана народилася 30 жовтня 1919 року на Єлисаветградщині.

В 1939 році закінчила Одеський державний університет.

У 1947 році захистила дисертацію та здобула науковий ступінь кандидата географічних наук. В 1953 році присвоєно вчене звання доцента.

В 1951 – 1956 роках завідувала кафедрою економічної географії Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

З 1956 року працювала в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова. В 1959 – 1970 роках очолювала кафедру економічної географії. У 1986 році вийшла на пенсію.

Вивчала питання географії населення, методика визначення рівня розвитку сфери обслуговування. Є автором 40 опублікованих праць.

Нагороджена орденом «Знак Пошани».

Праці:

1. Організація виробничих екскурсій з економічної географії СРСР в середній школі/ К. Є Повітчана.// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1956. – Т. XIV. Записки географічного факультету. – С. 93 – 106.
2. Деякі особливості містообслуговуючих функцій Одеси/ К. Є. Повітчана.// Економічна географія. – 1968. – Вип. 4. – С. 75 -80.
3. До методики визначення рівня розвитку сфери обслуговування населення міст/К. Є Повітчана.//Економічна географія. – 1969. – Вип. 6. – С. 9 – 16.

Література:

1. Вчені вузів Одеси: біобібліографічний довідник. – Випуск II. Природничі науки. 1946 – 1996. – Ч. I. Геологи. Географи./ упоряд. Л. М. Бур'ян. – Одеса: ОДНБ, 1996. – С. 189 – 191.

Потапенко

Георгій Йосипович

Ботанік

Г. Й. Потапенко народився 21 січня 1889 року в Одесі.

Закінчив природниче відділення Новоросійського університету. За науково-дослідну роботу «Фізико-географічний нарис Хаджибейського лиману та його околиць з більш детальним описом флори даної місцевості» отримав золоту медаль і диплом першого ступеня.

У 1911 – 1919 роках викладав у середніх навчальних закладах Одеси, а у 1919 – 1928 роках – у трудових школах, Гуманітарно-суспільному інституті.

Протягом 1920 – 1930 років був викладачем першої групи, а потім професором другої групи Одеського інституту народної освіти (ОІНО).

У 1923 – 1926 роках навчався в аспірантурі на науково-дослідній кафедрі ОІНО під керівництвом професора Г. І. Танфільєва. З 1 жовтня 1924 року був призначений професором з природознавства і географії.

У 1928 – 1933 роках завідував кафедрою морфології і систематики росли Інституту народної освіти та Одеського інституту професійної освіти. В 1930 – 1933 роках був професором Одеського інституту соціального виховання.

25 листопада 1935 року присвоєно вчене звання професора ботаніки. 15 квітня 1938 року присуджений науковий ступінь кандидата біологічних наук.

У 1931 – 1939 роках був заступником директора Одеського ботанічного саду з підготовки до аспірантури.

Протягом 1933 – 1943 років працював професором Одеського державного університету, завідувачем кафедри морфології і систематики рослин. Одночасно у 1939 – 1943 роках виконував обов'язки директора Одеського ботанічного саду та проректора Одеського університету з навчальної роботи. В роки нацистської окупації перебував в Одесі і працював в університеті.

У 1943 році захистив докторську дисертацію, в якій наведені характеристики лиманів всього Північного Причорномор'я, закономірності їх розвитку, генезис флори пересипів, кормова і інша господарська цінність рослин, що там ростуть, перспективи господарського використання цих районів.

Крім вивчення трав'янистої рослинності, займався деревними насадженнями Одеської області. Написав 8 наукових статей з дендрології.

Опублікував понад 40 наукових праць.

У грудні 1946 року був засуджений та достроково звільнений у липні 1954 року.

Помер 5 січня 1982 року в Одесі.

Праці:

1. Очерк флоры Одесских солончаков/ Г. И. Потапенко.// Журнал науково-дослідних кафедр в Одесі. – 1924. – Т. 1, № 5. – С. 35 – 45.
2. Опыт исследования солончаковых западинок на Одесской переспи/ Г. И. Потапенко.// Журнал науково-дослідних кафедр в Одесі. – 1924. – Т. 1, № 10/11. – С. 97 – 106.
3. Тилигульская пересипь: Почвенно-ботанический очерк / Г. И. Потапенко.// Записки Одеського інституту народної освіти. – 1927. – № 1. – С. 195 – 209.
4. Материалы по истории ботаники в Одесском университете/ Г. И. Потапенко.// Труды Института истории естествознания и техники. – 1961. – Т. 41, № 10. – С. 44 – 62.

Література:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний Словник. – Т. 3: К – П. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 543 – 546.
2. Гербарна колекція Г. Й. Потапенка. – Одеса: Освіта України, 2014. – 112 с.
3. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865 – 2015) / кол. авт. ; гол. ред. І. М. Коваль. — Одеса : ОНУ, 2015. — С. 477.

Сабадирьов

Іван Леонтійович

Історик

І. Л. Сабадирьов народився 28 червня 1923 року на хуторі Каракашев (нині Ростовської області) РРФСР.

Учасник Другої світової війни. Після демобілізації з лав Червоної Армії у 1947 – 1955 роках був на комсомольській та партійній роботі у Молдавії.

В 1953 році закінчив Кишинівський державний педагогічний інститут. Згодом навчався в аспірантурі Академії суспільних наук при ЦК КПРС у Москві.

У 1959 році захистив дисертацію «Столипінська аграрна реформа і селянський рух у губерніях Новоросії (1903 – 1914 рр.» на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. В 1966 році присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1955 – 1974 років перебував на викладацьких посадах у вищих навчальних закладах Кишинева.

В 1973 році захистив дисертацію «Ленінська аграрна програма на півдні України і в Молдавії» і здобув науковий ступінь доктора історичних наук. В 1976 році присвоєно вчене звання професора.

У 1974 – 1982 роках завідував кафедрою історії КПРС Одеської вищої партійної школи.

В 1982 році перейшов до Одеського інституту інженерів морського флоту. До 2002 року працював професором кафедри українознавства Одеського національного морського університету.

У 2002 – 2010 роках обіймав посаду професора кафедри історії України Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Вивчав питання революційного руху та аграрної політики в Україні і Молдавії. Керував аспірантурою. Тривалий час був членом спеціалізованої Вченої ради із захисту кандидатських дисертацій з історії в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова.

Є автором понад 100 опублікованих праць.

Нагороджений орденом Вітчизняної війни 2 ступеня, 20 медалями, Почесною Грамотою Президії Верховної Ради Молдавської РСР.

Помер у 2011 році в Одесі.

Праці:

1. Столыпинская аграрная реформа и крестьянское движение в губерниях Новороссии. (1907-1914 гг.) : Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата исторических наук / И. Л. Сабадырев. – М.: ВПШ и АОН, 1959. – 18 с.
2. Исследование истории общественно-политического движения / И. Л. Сабадырев // Днестр. – 1960. – № 5. – С. 135 – 137.
3. Большевистская печать о революционных событиях в Молдавии. (1901-1917 гг.): К 50-летию "Правды"/И. Л. Сабадырев. – Кишинев: Картя

молдовеняскэ, 1962. – 51 с.

4. Ленин нам путь озарил: сборник документов и материалов/ И. Л. Сабадырев. – Кишинев: Картя Молдовеняскэ, 1970. – 383 с.
5. Борьба большевиков за ленинскую аграрную программу на Юге Украины и в Молдавии (1903 – февраль 1917 гг.) / И. Л. Сабадырев. – Кишинев: Картя Молдавеняскэ, 1972. – 395 с.
6. Словник термінів та категорій з історії України/ І. Л. Сабадирьов, І. М. Михайлуца. – Одеса: ОНМУ, 2001. – 17 с.

Література:

1. Вчені історико-філологічного факультету Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського: Довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2017. – С. 24 – 25.

Савілова

Тетяна Олександрівна

Літературознавець

Т. О. Савілова народилася у 1930 році в Харкові.

В 1952 році закінчила філологічний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. Навчалася в аспірантурі.

В 1955 – 1956 роках працювала викладачем кафедри російської літератури Одеського державного університету.

В 1956 році захистила дисертацію «Нариси О. М. Горького» і здобула науковий ступінь кандидата філологічних наук. В 1969 році присвоєно вчене звання доцента.

В 1956 – 1961 роках працювала старшим викладачем кафедри російської літератури Тираспольського педагогічного інституту, а у 1961 – 1962 роках – старшим викладачем Одеського сільськогосподарського інституту.

В 1962 році була прийнята на посаду доцента в Одеський державний педагогічний інститут імені К. Д. Ушинського. Викладала курс етики.

В 1990 – 1996 роках працювала доцентом кафедри основ виховання і педагогічної культури, в 1996 – 2001 роках – доцентом кафедри української мови і літератури.

У 2001 – 2010 роках обіймала посаду доцента кафедри української та зарубіжної літератур Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Є автором біля 50 наукових публікацій, а також науково-публіцистичних та художніх творів.

Нагороджена знаком «Відмінник освіти України»

Праці:

1. О некоторых художественных особенностях произведения Ю. Фучика «Репортаж с петлей на шее»/ Т. А. Савилова// Записки Тираспольского государственного педагогического института им. Т. Г. Шевченко. – 1953. – Вып. 5. – С. 12.
2. Подснежник /Т. А Савилова// Днестр. – 1960. – № 3. – С. 10 (оповідання).
3. Естетичні категорії /Т. О. Савілова. – К. – Одеса: Маяк, 1977. – 101 с.
4. Про всебічний і гармоній розвиток особистості/Т. О. Савілова.// Чорноморська комуна. – 1984. – 16 січня.
5. Роль курса «Основы эстетики» в развитии культуры будущего историка/ Т. А. Савилова// Повышение эффективности подготовки учителей истории без отрыва от производства: Тезисы выступлений всесоюзной научно-методической конференции. – М.- Одесса, 1990. – С. 69 – 70.
6. Художественная игра в эстетическом воспитании будущего историка/ Т. А. Савилова.// Повышение эффективности подготовки учителей истории: Сборник докладов и сообщений. – Одесса, 1992. – С. 59 – 67.
7. Эстетика моего имени/Т. А. Савилова.// Историко-культурное наследие человечества и его изучение при подготовке учителей без отрыва от производства: Сборник тезисов выступлений на украинско - российском научно-методическом симпозиуме. – Одесса, 1992. – С. 103 – 105.
8. Сказка моя любимая/Т. А. Савилова. – Одесса, 1999. – 62 с. (п'єса).

Література:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько – викладацького складу та асистентів. – Ч. 1.// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1 – 2. – С. 197.
2. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського в особах: Біографічний довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2005. – С. 41 – 42.

Савлущинська

Людмила Георгіївна

Біолог

Л. Г. Савлущинська народилася 25 серпня 1941 року в с. Пономаренки Харківської області.

В 1964 році закінчила біологічний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. Там само навчалася в аспірантурі.

У 1969 році захистила дисертацію «Онтогенетичні особливості біосинтезу коензиму ацилювання в організмі білих щурів» на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук. В 1987 році присвоєно вчене звання доцента.

З 1970 року працювала асистентом кафедри хімії Запорізької філії Дніпропетровського металургійного інституту, старшим науковим співробітником Одеського державного університету, Одеського сільськогосподарського інституту, Одеського медичного інституту.

У 1983 році була прийнята на роботу до Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Обіймала посаду доцента кафедри педагогіки та методики початкового навчання, у 1998 – 2004 роках – доцента кафедри анатомії і фізіології. В 1986 – 1992 роках виконувала обов'язки заступника декана факультету початкового навчання.

Протягом 2004 – 2016 років працювала доцентом кафедри педагогічних технологій початкової освіти Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Нагороджена знаком «Відмінник освіти України».

Є автором понад 100 опублікованих праць.

Праці:

1. Вікові особливості біосинтезу коензиму ацилювання в органах і тканинах білих щурів/ Л. Г. Савлучинська.//Український біологічний журнал. – 1970. – № 4. – С. 21 – 26.
2. Методические рекомендации по ботанике для студентов всех форм обучения/Л. Г. Савлучинская. – Одесса: ОГПИ, 1986. – 20 с.
3. Ігри як засіб екологічної освіти і виховання молодших школярів/ Л. Г. Савлучинська.// Актуальні проблеми екологічної освіти і виховання: Збірник наукових праць. – Одеса, 2003. – С. 46 – 50.
4. Формування у молодших школярів морально - екологічних відносин в освітній галузі «Людина і світ»/Л. Г. Савлучинська.// Актуальні проблеми екологічної освіти і виховання: Збірник наукових праць. – Одеса, 2006. – С. 70 – 74.

Література:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів. – Ч. 1.// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1 – 2. – С. 198 - 199.
2. Наукова еліта Одещини: Біографічна енциклопедія. – Ч. 2: Кандидати наук і доценти. – Одеса, 2006. – С. 248.
3. Викладачі факультету початкового навчання Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського: Довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2008. – С. 14 – 15.

Сермеєв

Борис Васильович

Педагог, фізіолог

Б. В. Сермеєв народився 9 квітня 1935 року у с. Шумерля Чуваської республіки.

В 1958 році закінчив Горьківський педагогічний інститут.

Протягом 3 років працював вчителем Шиханської середньої школи Саратовської області. Згодом навчався в аспірантурі Всесоюзного науково-дослідного інституту фізичної культури.

В 1964 році захистив дисертацію і здобув науковий ступінь кандидата педагогічних наук.

У 1964 – 1982 роках працював старшим викладачем, доцентом, завідувачем кафедри теоретичних основ фізичного виховання Горьківського педагогічного інституту.

В 1972 році захистив дисертацію «Фізіологічна та морфологічна характеристика рухливості в суглобах людини у зв'язку з віком та фізичним тренуванням» на здобуття наукового ступеня доктора біологічних наук. В 1983 році присвоєно вчене звання професора.

З 1982 року працював в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського. Протягом 1982 – 1997 років був завідувачем кафедри дефектології і фізичної реабілітації. В 1990 – 1991 роках обіймав посаду декана факультету фізичного виховання.

В 1992 році захистив дисертацію «Теоретичні основи фізичного виховання аномальних дітей» на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук.

Один із видатних вчених в галузі методики фізичного виховання, фізіології людини, спеціальної педагогіки з фізичного виховання дітей та дорослих. Сферою наукових інтересів були питання фізичного виховання та реабілітації дітей з обмеженими психофізичними можливостями, проблеми фізичної підготовленості учнів масових шкіл, вивчення можливостей використання технічних засобів у спортивно-педагогічній діяльності.

В 1992 році ініціював відкриття в Одеському педагогічному інституті Спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій з корекційної педагогіки. Підготував 9 докторів та понад 40 кандидатів наук.

У 1993 році було започаткував видання щорічного наукового збірника «Питання реабілітації» («Вопросы реабилитации»), підготовку вчителів фізичної культури спеціальних навчальних закладів, логопедів.

Є автором понад 240 наукових праць.

Нагороджений знаками «Відмінник народної освіти РРСФСР», «Відмінник освіти СРСР».

Помер 10 січня 2003 року в Одесі.

Праці:

1. О методике развития подвижности в суставах у юных спортсменов/

- Б. В. Сермеев// Новое в развитии физических качеств у юных спортсменов. — М.: Физкультура и спорт, 1969. — С. 171 - 176.
2. Спортсменам о воспитании гибкости./ Б. В. Сермеев. — Москва, 1970. — 61 с.
3. Здоровье на всю жизнь/ Б. В. Сермеев и др. — Горький, 1973. — 127 с.
4. Определение допустимых физических нагрузок у аномальных детей / Б. В. Сермеев// Мышечная деятельность в норме и патологии : Сборник научных трудов. — Горький, 1975. — С. 3 – 7.
5. Физическое воспитание слабовидящих детей: пособие для учителей / Б. В. Сермеев. — Москва, 1983. — 95 с.
6. Физическое воспитание детей с нарушением зрения: монография/ Б. В. Сермеев. — Киев, 1987. — 112 с.
7. Теория и практика физического воспитания инвалидов / В. Т. Григоренко, Б. В. Сермеев — Одесса, 1991. — 200 с.

Література:

1. Сермеев Борис Васильевич // Егоров Д. Е. Ученые-педагоги Чувашии. — Чебоксары, 1997. — С. 276 - 278.
2. Сермеев Борис Васильевич / В. Г. Харитоновна // Краткая чувашская энциклопедия. — Чебоксары, 2001. — С. 369.
3. Сермеев Борис Васильевич / В. Г. Харитоновна // Чувашская энциклопедия. — Ч Т. 3 : М - Се. — Чебоксары, 2009. — С. 665.
4. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського в особах: Біографічний довідник/В. М. Букач. — Одеса, 2005. — С. 43 – 44.
5. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. — Одеса, 2007. — С. 113 – 114.
6. Наукові школи Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського/Уклад. Т. І. Койчева. — Одеса: Фаворит, 2007. — С. 95 – 98.

Соколенко

Олександра Іванівна

Фізик

О. І. Соколенко народилася в 1935 році.

В 1960 році закінчила фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Вчителювала в Ананьївській загальноосвітній школі Одеської області.

З 1961 року працювала в Одеському педагогічному інституті лаборантом кафедри фізики.

У 1967 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. В 1971 році присвоєно вчене звання доцента.

В 1975 – 1985 роках була деканом фізико-математичного факультету, в 1985 – 1987 роках – проректором з навчальної роботи, в 1988 – 1993 роках – завідувачем кафедри фізики. В 1994 – 2015 роках обіймала посаду професора кафедри фізики Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

В 2009 році присвоєно вчене звання приват-професора.

Вивчала питання зв'язку електронної структури з властивостями твердих тіл. Займалася питаннями методики викладання фізики. Є автором понад 90 опублікованих праць.

Обрана академіком Української академії національного прогресу.

Обиралася депутатом Одеської міської та Центральної районної (м. Одеси) рад.

Нагороджена орденом «Знак Пошани», знаком «Відмінник освіти УРСР».

Праці:

1. Температурна залежність структури К-спектрів кремнію/
О. І. Соколенко// Доповіді Академії Наук УРСР. – 1975. – № 5. – С. 449 – 452.
2. Применение компьютеров для процесса обучения на уроках физики как средство профилактики утомления/А. И. Соколенко.// Вопросы профилактики. – Одесса, 1995. – С. 12 – 13.
3. Викладання українською мовою курсу фізики. Досягнення і проблеми/
О. І. Соколенко// Проблеми впровадження державної мови в навчальних закладах Одещини: Тези регіональної науково-практичної конференції. – Одеса, 2003. – С. 90 – 91.
4. Квантова фізика: Для студентів та магістрантів фізико-математичних факультетів/ О. І. Соколенко. – Одеса: ПНПУ, 2012. – 171 с.
5. Оптика: Для студентів та магістрантів фізико-математичних факультетів/
О. І. Соколенко. – Одеса: ПНПУ, 2014. – 97 с.

Література:

1. З історії Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. Випускники: Довідник./
В. М. Букач. – Одеса: ПНПУ, 2012. – С. 26 – 27.

Соколовський

Валентин Степанович

Медик

В. С. Соколовський народився у 1938 році в Одесі.

У 1960 році закінчив факультет фізичного виховання Одеського державного педагогічного інституту, а у 1968 році – лікувальний факультет Одеського медичного інституту імені М. І. Пирогова.

В 1968 – 1970 роках працював лікарем-фізіологом аварійно-рятувального загону Чорноморського морського пароплавства, а у 1970 – 1978 роках – асистентом кафедри нормальної фізіології Одеського медичного інституту.

У 1978 році захистив кандидатську дисертацію «Вплив гіпербаричної гіпотермії на температуру тіла і деякі показники кровообігу».

В 1978 році очолив кафедру спорту Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. В 1982 – 1987 роках був деканом факультету фізичного виховання.

З грудня 1987 року завідував кафедрою фізичного виховання і здоров'я з лікувальною фізкультурою і лікарським контролем Одеського медичного інституту, а з 2007 року – кафедрою фізичного виховання, спортивної медицини, фізичної реабілітації та валеології Одеського медичного університету.

У 1991 році захистив дисертацію «Адаптація організму людини до напруженої м'язової діяльності і розробка критеріїв оцінки» на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук. В 1992 році присвоєно вчене звання професора.

Головною сферою наукових досліджень були питання адаптації організму спортсмена до багаторічних тренувальних навантажень, управління тренувальним процесом, застосування кореляційної лазерної спектроскопії в доклінічній діагностиці, а також критерії оцінки рівня здоров'я й адаптаційних перебудов, проблеми валеології.

Був членом двох Спеціалізованих вчених рад із захисту докторських та кандидатських дисертацій. Підготував 14 кандидатів та 2 докторів наук.

Є автором понад 180 наукових праць, серед яких 7 навчальних посібників, 17 винаходів, 27 авторських свідоцтв.

Майстер спорту СРСР.

У 2000 році присвоєно звання «Заслужений працівник освіти України».

Помер у 2008 році в Одесі.

Праці:

1. Лікувальна фізична культура: Підручник / В. С. Соколовський, Н. О. Романов, О. Г. Юшкова. – Одеса: ОДМУ, 2005. – 234 с.
2. Психофізична гімнастика у комплексній санаторно-курортній реабілітації хворих на ішемічну хворобу серця: Методичні рекомендації/ уклад. В. С. Соколовський. – К., 2005. – 72 с.

Джерела та література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. — Одеса, 2007. — С. 104, 112.
2. Він був людиною дуже обдарованою// Одеський медичний журнал. — 2008. — № 3 (107). — С. 65 – 66.

Співак

Ель Гершович

Мовознавець

Е. Г. Співак народився 22 жовтня 1890 року у Василькові під Києвом.

У 1919 році закінчив Глухівський учительський інститут.

Викладав їдиш у школах «Культур-Ліги» у Василькові, Глухові, працював у дитячих будинках.

В першій половині 1920-х років працював у Київському єврейському педагогічному технікумі.

В 1927 – 1930 роках викладав в Одеському інституті народної освіти, а у 1930 – 1932 роках – в Київському інституті професійної освіти.

У 1927 році присвоєно вчене звання професора.

З 1927 року публікував лінгвістичні статті в журналі «Ідише шпрах», в 1929 – 1931 роках входив до складу редколегії журналу «Ратнбілдунг».

В 1933 році очолив лінгвістичну секцію Інституту єврейської пролетарської культури при Академії Наук УРСР.

З 1937 року був директором Кабінету єврейської мови, літератури і фольклору.

В 1939 році обраний членом-кореспондентом Академії Наук УРСР.

На основі монографії «Нова словотворчість» в 1944 році захистив докторську дисертацію в Московському державному університеті.

У роки нацистської навали перебував в евакуації у м. Уфа (Башкирія).

Займався діалектологією, лексикологією. Упорядкував російсько-їдиш словник, є автором близько 100 наукових праць, в тому числі підручників, хрестоматій, тематичних словників. У 1946 році опублікував книгу «Ді шпрах ін ді фун дер фотерлендішер мілхоме» («Мова в дні Вітчизняної війни»). Підготував до друку праці: «Діалектика і літературна мова», «Проблеми єврейського словотворення», «Походження і розвиток єврейської літературної мови», «Україна в українському слові». Керував укладанням великого «Російсько-єврейського словника».

13 січня 1949 року був заарештований у справі Єврейського антифашистського комітету. Помер 4 квітня 1950 року в Москві під час слідства. Реабілітований в 1956 році.

Праці:

1. Над чим працює Кабінет єврейської культури Академії наук УРСР/ Е. Г. Співак. // Вісті Академії Наук УРСР. – 1940. – № 7. – С. 70 – 71.
2. Русско-еврейский правовой и административный словарь = Rusish-yidisher rekhtlekh-administrativer verterbukh / Отв. ред. И. Г. Спивак. – Киев: Изд-во Акад. наук УССР, 1941.

Література:

1. Украинский Советский Энциклопедический Словарь: В 3-х т. – Т. 3. – К.: ГР УСЭ, 1989. – С. 271.
2. Відділення літератури, мови та мистецтвознавства НАН України. Історико-біографічний довідник /НАН України. – К.: Академперіодика, 2015. – С. 213 – 215.

Тронський

Йосип Мойсейович

Філолог

Й. М. Тронський (Троцький) народився 28 травня 1897 року в Одесі.

В 1919 році закінчив історико-філологічний факультет Новоросійського університету.

У 1920 – 1923 роках працював у Головній бібліотеці вищої школи в Одесі.

В 1921 – 1923 роках викладав класичні мови та античну літературу в Одеському інституті народної освіти. Одночасно працював в Одеському археологічному інституті.

З 1923 року працював в Ленінграді, здобув наукову кваліфікацію в Інституті літератури і мови Заходу і Сходу. З 1924 року був співробітником Публічної бібліотеки.

З 1926 року викладав в Ленінградському державному університеті.

У 1938 році без захисту дисертації був присуджений науковий ступінь кандидата філологічних наук, а 1939 році присвоєно вчене звання доцента.

В 1938 році змінив прізвище Троцький на Тронський.

У листопаді 1941 року в Ленінграді захистив дисертацію «Історія античної літератури» і здобув науковий ступінь доктора філологічних наук. В 1943 році присвоєно вчене звання професора.

Перебував в евакуації в Саратові у 1942 – 1944 роках.

З 1944 року працював в Ленінградському державному університеті. У липні 1950 року став співробітником Інституту мовознавства Академії Наук СРСР.

Досліджував класичні мови, займався питаннями історії античної літератури.

Помер 4 листопада 1970 року в Ленінграді.

Праці;

1. История античной литературы/ И. М. Тронский – Л.: Учпедгиз, 1946. – 496 с.
2. Очерки по истории латинского языка/ И. М. Тронский. – М.-Л.: Изд-во АН СССР, 1953. – 274 с.
3. Историческая грамматика латинского языка. Общеиндоевропейское языковое состояние: Вопросы реконструкции/И. М. Тронский.– 2-е доп. изд./ Отв. ред. Н. Н. Казанский. – М.: Индрик, 2001. – XIII + 576 с.

Література:

1. Большая Советская Энциклопедия: в 30 т. – Т. 26. – М., 1977.
2. Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Т. 1 (початок XIX – середина XX ст.) – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 404 – 407.
3. Иосиф Моисеевич Троцкий (Тронский): судьба и творческий путь (к 110-летию со дня рождения/ В. В. Левченко.// Юго-Запад. Одессика: Историко-краеведческий научный альманах. – Вып. 4. – Одесса, 2007. – С. 220 – 239.

Філіпенко

Валентин Володимирович

Художник

В. В. Філіпенко народився 31 травня 1935 року в Одесі.

В 1957 році закінчив Одеське державне художнє училище імені М. Грекова, а у 1962 році – Ленінградський інститут живопису, скульптури та архітектури імені І. Ю. Рєпіна. В 1963 – 1965 роках навчався в Творчих майстернях при Академії Мистецтв.

В 1966 році почав педагогічну діяльність в Одеському художньому училищі імені М. Грекова. Брав участь у республіканських, всесоюзних, міжнародних виставках.

З 1973 року працював в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського, будучи викладачем, доцентом кафедри живопису та історії мистецтва.

У 1969 році був прийнятий до Спілки художників України.

В 1993 році присвоєно почесне звання «Заслужений художник України».

В 1994 – 2003 роках працював у Китаї, викладав малюнок, живопис та композицію в Шандунському інституті мистецтв, Педагогічному університеті м. Цинант.

З 2008 року обіймав посаду професора Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

В 1986, 2005, 2006 роках відбувалися персональні виставки художника в Одеському художньому музеї, в 1993 році – у Німеччині, у 1998, 1999 роках – у Китаї, в 2004 році – у США. Роботи зберігаються в Одеському художньому музеї, музеях України, приватних колекціях України та за кордоном.

Помер у 2013 році в Одесі.

Твори:

1. Портрети: «Девушка с ожерельем», «Портрет жены», «Девушка с золотыми волосами», «Портрет Жанны».
2. Пейзажи: «Город у моря», «Пейзаж с красной крышей», «Керчь», «Весна. Пробуждение».

Література:

1. Валентин Филипенко. Живопись. Графика: Каталог. – Одесса: Облполиграфиздат, 1986.
2. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирев та ін. — Одеса, 2007. — С. 155, 163.

Флякс

Самуїл Самойлович

Педагог

С. С. Флякс народився в 1904 році у місті Бейзен в Німеччині.

В 1917 – 1920 роках навчався в учительській семінарії, а у 1923 році закінчив природно-історичний факультет Бреславської вищої педагогічної школи

У 1923 році переїхав до СРСР. Закінчив річні курси політпробітників. До 1925 року працював у Донецькому губернському комітеті комсомолу.

Згодом працював у відділах народної освіти в Херсоні, Мелітополі. В 1929 – 1932 роках був аспірантом Харківського науково-дослідного інституту педагогіки та викладав у Харківському інституті професійної освіти.

В 1932 році захистив кандидатську дисертацію і був направлений до Одеси, де працював в Інституті професійної освіти, а потім в Одеському педагогічному інституті доцентом та завідувачем кафедри педагогіки.

В 1934 році Народний комісаріат освіти УРСР присвоїв звання професора. У травні-серпні 1934 року виконував обов'язки директора Одеського німецького педагогічного інституту.

20 січня 1938 року був заарештований, обвинувачений у антирадянській діяльності. В 1939 році був засуджений на 10 років виправних таборів. Звільнився 20 січня 1948 року. Реабілітований у 1955 році Військовою колегією Верховного Суду СРСР.

В подальшому працював доцентом кафедри педагогіки Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

Праці:

1. Проти буржуазності в педагогіці/ С. С. Флякс.// За марксо-ленінську педагогіку. – 1931. – № 1 - 2 (22 - 23). – С. 157 – 161.

Література:

1. Смирнов В. А. Реквием XX века: В 5-ти частях с эпилогом. – Ч. 3/ В. А. Смирнов. – Изд. второе, доп. и испр. – Одесса: Астропринт, 2016. – С. 278 – 322.

Харлов

Георгій Олександрович

Лінгвіст

Г. О. Харлов народився 2 квітня 1930 року.

В 1956 році закінчив Башкирський педагогічний інститут. До 1969 року викладав англійську мову у навчальних закладах м. Уфі.

У 1968 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. В 1971 році присвоєно вчене звання доцента

Протягом 1969 – 1974 років працював у Дніпропетровському державному університеті, в 1974 – 1977 роках – в Одеському інституті холодильної промисловості, в 1977 – 1979 роках – в Одеському електротехнічному

інституті зв'язку, в 1979 – 1982 роках – в Одеському політехнічному інституті.

У 1982 році перейшов до Одеської державної консерваторії імені А. В. Нежданової, де викладав англійську мову та завідував кафедрою іноземних мов.

Одночасно в 1989 – 2014 роках обіймав посаду доцента кафедри іноземних мов, професора кафедри іноземних мов гуманітарних факультетів Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

В 1991 році захистив дисертацію «Основи системного навчання іноземній мові лексичному матеріалу при читанні текстів у немовному ВНЗ» та здобув науковий ступінь доктора педагогічних наук. В 1992 році присвоєно вчене звання професора.

Як науковець розглядав питання методики навчання іноземної мови.

Нагороджений медаллю «Ветеран праці».

Праці:

1. Беспереводная семантизация полисемантических слов иностранного языка/Г. А. Харлов. // Преподавание иностранного языка в школе. – Вып. 1. – Уфа, 1962. – С. 95 - 106.
2. Об эффективности некоторых способов объяснения слов иностранного языка/Г. А. Харлов. // Ученые записки Башкирского университета. – 1963. – Вып. 13, № 5. – С. 107 – 112.
3. К психологии усвоения слов иностранного языка/Г. А. Харлов. // Вопросы психологии. – 1963. – № I. – С. 62 - 66.
3. О возможности запоминания увеличенных лексических доз при изучении иностранного языка/ Г. А. Харлов.// Вопросы психологии. – 1974. – № 3. – С. 85 - 92.
4. Психологические закономерности системного обучения иноязычному лексическому материалу/ Г. А. Харлов. // Новые исследования в психологии. – 1990. – № 1(3). – С. 62 - 65.
5. Усвоение и запоминание увеличенных объемов иноязычной лексики в процессе овладения речевой деятельностью/ Г. А. Харлов. // Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2008. – № 3. – С. 27 - 33.
6. Расширение учебно-познавательных возможностей обучаемых как средство формирования оптимальных видов обобщения/ Г. А. Харлов.// Виховання і культура. – 2009. – № 1- 2. – С. 15 - 22.

Джерела та література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. – Одеса, 2007. – С. 204.
2. Харлов Г. А.: Особова справа.// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Цокур

Ольга Степанівна

Педагог

О. С. Цокур народилася 27 жовтня 1957 року.

У 1978 році закінчила музично-педагогічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

До 1988 року працювала викладачем у Бельцькому педагогічному інституті (Молдавська РСР). Потім навчалася в аспірантурі.

У 1990 році захистила дисертацію «Формування педагогічного мислення майбутніх учителів у процесі професійної підготовки» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. В 1992 році присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1990 – 1998 років працювала асистентом, доцентом кафедри педагогіки Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

В 1998 році захистила дисертацію «Категорія педагогічної свідомості в теорії та практиці професійної підготовки майбутніх учителів» та здобула науковий ступінь доктора педагогічних наук і до 2005 року обіймала посади професора кафедри дошкільної педагогіки, завідувача кафедри педагогіки та вікової психології. У 2005 – 2006 роках була професором кафедри теорії і методики практичної психології.

З 2006 року працює в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова, завідує кафедрою педагогіки.

Як дослідник вивчає питання теорії та методики професійної освіти. Керує аспірантурою. Підготувала 25 кандидатів наук.

Нагороджена знаком «Відмінник освіти України».

Праці:

1. Неопрагматический поход к высшему профессиональному образованию учителя/ О. С. Цокур.// Наука і освіта. – 1998. – № 1- 2. – С. 75 – 80.
2. Из досвіду гуманізації педагогічної свідомості вчителів гімназії/ О. С. Цокур.// Наша школа. – 1998. – № 3. – С. 20 – 24.
3. О результатах исследования проблемы формирования педагогического сознания будущих учителей/ О. С. Цокур.//Наука і освіта. – 2000. – № 4. – С. 40 – 44.
4. Педагогічний самоменеджмент як провідний чинник творчої самореалізації вчителя/ О. С. Цокур.// Педагогічні основи підготовки вчителя національної школи України: методичні рекомендації. – Одеса, 2000. – С. 22 – 28.
5. Теорія і методологія наукового педагогічного дослідження/ О. С. Цокур. // Педагогіка: навчальний посібник/ під ред. З. Н. Курлянд. – Одеса: ПДПУ, 2204. – С. 35 – 59.

Література:

1. З історії Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. Випускники: Довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПНПУ, 2012. – С. 33 - 34.

Чунаєва

Ангеліна Акіндинівна

Філософ

А. А. Чунаєва народилася 30 липня 1928 року в Одесі.

В 1951 році закінчила філософський факультет Ленінградського державного університету імені А. О. Жданова.

У 1954 році закінчила аспірантуру та захистила дисертацію «Марксизм-ленінізм про необхідність та випадковість» на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук. В 1963 році присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1954 – 1964 років працювала старшим викладачем, доцентом кафедри марксизму-ленінізму Ленінградського бібліотечного інституту, у 1964 – 1969 роках – завідувачем кафедри марксизму-ленінізму Ленінградського інституту театру, музики та кінематографії, В 1969 – 1978 роках була доцентом кафедри філософії й наукового комунізму Ленінградського державного інституту культури імені Н. К. Крупської.

Після захисту в 1973 році дисертації «Категорія цілі у сучасній науці та її методологічне значення» здобула науковий ступінь доктора філософських наук.

В 1978 – 1979 роках обіймала посаду доцента кафедри філософії Одеського державного університету імені І. І. Мечникова, у 1979 – 1988 роках – посади доцента, професора кафедри філософії й наукового комунізму Ленінградського державного інституту культури.

У 1986 році присвоєно вчене звання професора.

В 1988 – 1992 роках працювала професором кафедри політичної історії і філософії Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Протягом 1992 – 2014 років була професором кафедри філософії та соціології Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Як науковець досліджувала проблеми діалектики і методології пізнання, аксіології, аналізувала творчість Ф. Ніцше. Керувала аспірантурою. Входила до складу спеціалізованої Вченої ради із захисту докторських та кандидатських дисертацій з філософії. Була членом редакційних колегій

соціально-політичного журналу «Перспективи», наукового журналу «Наукове пізнання: методологія та технологія».

Є автором монографій, навчальних посібників, наукових статей.

Померла 29 вересня 2014 року в Одесі.

Праці:

1. Категория цели в современной науке и ее методологическое значение/ А. А. Чунаева. – Ленинград: ЛГУ, 1979. – 147 с.
2. Философия и ее история как элемент формирования общенаучной, нравственной и политической культуры учителя/ А. А. Чунаева.// Историко-культурное наследие человечества и его изучение при подготовке учителей без отрыва от производства: Сборник тезисов выступлений на украинско-российском научно-методическом симпозиуме. – Одесса, 1992. – С. 133 – 135.
3. Влияние учения Ф. Ницше на социальную философию в Украине (20-30-е годы XX века)/ А. А. Чунаева.// Філософія. Менталітет. Освіта: Матеріали міжнародної науково-теоретичної конференції. – Одеса, 1995. – С. 36 – 37.
4. Философия в кратком изложении: учебное пособие/ А. А. Чунаева, И. Г. Мысык. – Изд. 6-е, испр. и доп. – Одесса: Феникс; М.: ТрансЛит, 2009. – 332 с.
5. Цивилизационная концепция истории/ А. А. Чунаева// Традиція та інновація в науці та освіті: Матеріали наукової конференції. – Одеса, 2010. – С. 114 – 118.

Джерела та література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. – Одеса, 2007. – С. 169.
2. Чунаєва А. А.: Особова справа.// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського

Шамко

В'ячеслав Іванович

Історик

В. І. Шамко народився 7 червня 1948 року у Сімферополі.

В 1970 році закінчив історико-філологічний факультет Кримського державного педагогічного інституту, а у 1975 році – аспірантуру Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

У 1976 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. В 1981 році присвоєно вчене звання доцента.

В 1975 – 1985 роках працював старшим викладачем, доцентом в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова.

У 1985 році перейшов до Одеського педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського, завідував кафедрою політичної історії і філософії. Ініціював відкриття в інституті спеціальності «історія».

Протягом 1992 – 2002 років керував кафедрою всесвітньої історії Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Коло наукових інтересів складало питання історії революцій та громадянської війни в Росії, внутрішньої політики України 1920-х років, історії партизанського руху 1941 – 1945 років, ролі молоді та жіноцтва у розвитку суспільства. Керував аспірантурою. Підготував 19 кандидатів історичних та політичних наук. Є автором 130 опублікованих робіт.

Нагороджений знаком «Відмінник освіти України»

Помер 22 травня 2003 року в Одесі.

Праці:

1. Женщины - медицинские работники в боях на Малой земле и за освобождение Новороссийска /В. И. Шамко. //Советское здравоохранение. – 1979. – № 6. – С. 59 – 62.
2. Бойова діяльність підпільників Криму/В. І. Шамко.// Український історичний журнал. – 1985. – № 5. – С. 107 – 113.
3. По следам народного подвига: Маршрутами мужества и славы крымских партизан и подпольщиков в годы Великой Отечественной войны/ В. И. Шамко, Е. Н. Шамко. – Симферополь: Таврия, 1986. – 177 с.
4. Англо-американские и западно-германские историки о партизанском движении в 1941 – 1945 гг./В. И. Шамко.// Сборник тезисов выступлений на украинско-росийском научно-методическом симпозиуме «Историко-культурное наследие человечества и его изучение при подготовке учителей истории без отрыва от производства. – Одесса: ОГПИ, 1992. – С. 155 – 156.
5. Політичні та культурологічні проблеми в Україні/ В. І. Шамко.// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 1997. – № 1. – С. 4 – 9.
6. Идеологизация освітньої політики в Україні/ В. І. Шамко.// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 1998. – № 2 – 3. – С. 13 – 17.

Література:

1. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського в особах: Біографічний довідник/ В. М. Букач. – Одеса, 2005. – С. 49 – 50.
2. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. – Одеса, 2007. – С. 188.

3. Бібліографічний покажчик основних публікацій кандидата історичних наук, доцента В'ячеслава Івановича Шамко / Г. В. Воробйова. // Життя і пам'ять: Наукова збірка, присвячена пам'яті В'ячеслава Івановича Шамко. – Одеса, 2009. – С. 23 – 33.

Шапіро

Михайло Борисович

Медик

М. Б. (Міхель Цудик Беров) Шапіро народився у 1873 році в Аккермані.

В 1898 році закінчив медичний факультет Дерптського університету.

Працював психоневрологом в клініці професора В. М. Бехтерева у Петербурзькій військово-медичній академії.

У 1901 році в Дерптському університеті склав іспит на ступінь доктора медицини.

В 1909 – 1918 роках працював у Московській клініці нервових захворювань, Данилевському шпиталі для хворих та поранених воїнів, Московському травматологічному інституті.

У 1910 році був прийнятий в члени Московського товариства невропатологів та психіатрів.

З 1919 року працював у медичних закладах Одеси, з 1927 року – в системі Чорноморського басейного відділу охорони здоров'я.

Протягом 1924 – 1936 років викладав психологію на єврейському відділенні Одеського інституту народної освіти, Одеського інституту соціального виховання, в Одеському педагогічному інституті. Читав лекції на їдиш.

У 1925 році затверджений на посаді професора.

В 1941 – 1944 роках перебував в евакуації в м. Куйбишев.

Опублікував 24 праці, в тому числі статтю «Про лікарське виховання і про лікарський досвід».

Помер 18 грудня 1958 року в Одесі.

Джерела:

1. Полвека на врачебном посту // Моряк. – 1948. – № 150. – 23 декабря.
2. Еврейское высшее образование в Одессе (1917-1930-е гг.): история, опыт, традиции / В. В. Левченко // Иудаика в Одессе : сборник статей по итогам работы программы по иудаике и израилеведению Одесского национального университета им. И. И Мечникова. – Вып. 2. – Одесса : Фенікс, 2013. – С. 6 - 27.

Шарапенко

Віктор Олексійович

Художник, архітектор

В. О. Шарапенко народився у 1916 році.

У 1940 році закінчив Київський художній інститут.

В 1941 – 1945 роках служив у лавах Червоної Армії, воював у складі частин артилерії 31-ї армії.

У 1952 – 1968 роках працював начальником відділу у справах архітектури виконавчих комітетів Донецької та Луганської обласних рад депутатів трудящих, директором Одеського інституту «Діпромiстбуд» («Гипроград»).

В 1969 – 1983 роках працював в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського, обіймаючи посади доцента, декана художньо-графічного факультету.

Є архітектором пам'ятників Т. Г. Шевченко у Донецьку, В. І. Леніну у Львові, О. Я. Пархоменко у Луганську, автором портрета відомого одеського архітектора Г. В. Топуза.

У 1988 році передав понад 50 власних художніх полотен музею Татарбунарського повстання (м. Татарбунари Одеської області).

Нагороджений орденами Вітчизняної війни 2 ступеня, Червоної зірки, медаллю «За взяття Кенігсбергу» та іншими.

Праці:

1. Выставка работ архитектора-художника Виктора Алексеевича Шарапенко: живопись, графика: каталог. – Киев : Союз архитекторов УССР, 1969. – 11 л.

Література:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института – учасниках Великой Отечественной войны/ ОГПИ им. К. Д. Ушинського; Авт.-сост.: К. Б. Бабенко, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 106 – 107.
2. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. — Одеса, 2007. — С. 70 – 71.

Шкляж

Йосип Михайлович

Історик

Й. М. Шкляж народився 1 травня 1945 року в Молотовській області.

В 1967 році закінчив історичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

У 1967 – 1969 роках перебував у лавах Радянської Армії.

Протягом 1969 – 1974 років вчителював в Одесі.

В 1974 – 1976 роках був асистентом кафедри загальної історії Сиктивкарського державного університету.

З 1976 року до 1991 року працював на кафедрі загальної історії Ворошиловградського педагогічного інституту імені Т. Г. Шевченко старшим викладачем, доцентом, а з 1989 року – професором.

В 1979 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. У 1981 році присвоєно вчене звання доцента.

У 1989 році захистив дисертацію «Зародження ліберальної демократичної опозиції в південній Африці в кінці XVIII – першій половині XIX ст.» і здобув науковий ступень доктора історичних наук, а у 1991 році присвоєно вчене звання професора.

З серпня 1991 року до лютого 1998 року працював у Південноукраїнському державному педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського. Обіймав посаду професора кафедри політичної історії і філософії, а потім – кафедри всесвітньої історії.

Згодом завідував кафедрою нової та новітньої історії Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. З 2014 року працює професором кафедри історії Чорноморського державного університету імені Петра Могили (м. Миколаїв).

Є автором біля 300 публікацій.

Праці:

1. Томас Прингл – южноафриканский демократ/ И. М. Шкляж. – М.: Наука, 1985. – 136 с.
2. Велижское дело: Из истории антисемитизма в России/ И. М. Шкляж. – Одесса, 1998. – 164 с.
3. Признание бывшего агента Абвера/ И. М. Шкляж.// Питання нової та новітньої історії: збірник наукових праць. – Вип. 1 – Миколаїв: МНУ, 2011. – С. 226 – 254.
4. Англия и её начальное образование в XIX веке/ В. Д. Будак, И. М. Шкляж. – Николаев, 2012. – 54 с.

Джерела:

1. Благородное начинание/ В. Гладышев.// Южная правда. – 2013. – 21 октября.
2. Шкляж Й. М.: Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Штеренгерц Олександр Юхимович

Медик

О. Ю. Штеренгерц народився 26 березня 1921 року в Одесі.

В роки нацистської навали перебував в евакуації, де працював в установах Червоного Хреста.

У 1945 році закінчив Молотовський державний медичний інститут. Працював в Одесі в системі лікувально-курортних установ.

В 1965 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук, а у 1974 році – дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук. В 1982 році присвоєно вчене звання професора.

У 1964 – 1980 роках лікувальну діяльність поєднував з викладацькою роботою в Одеському педагогічному інституті (за сумісництвом).

Протягом 1981 – 1998 років працював доцентом, професором кафедри теорії та методики фізичного виховання Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Вивчав питання лікування та реабілітації хворих з вадами опорно - рухової системи. Є автором монографій, навчальних посібників, наукових та науково-популярних статей.

Був обраний дійсним членом Міжнародної академії альтернативної медицини та психофізичних знань, дійсним членом Московської психотерапевтичної академії, лауреатом премії А. Л. Чижевського.

Нагороджений медалями «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.», «За доблесну працю. В ознаменування 100-річчя з дня народження Володимира Ілліча Леніна», Грамотою Президії Верховної Ради Української РСР. Присвоєні почесні звання «Заслужений лікар Української РСР» (1991 р.), «Заслужений діяч науки і техніки України» (1998 р.).

Помер у грудні 1998 року під час поїздки до США.

Праці:

1. Лечебная физкультура при паралитических заболеваниях у детей и подростков / А. Е. Штеренгерц. – К.: Здоров'я, 1972. – 99 с.
2. Лечение и реабилитация детей с цеберальными параличами на бальнеогрязевом курорте / А. Е. Штеренгерц, И. В. Галина. – К.: Здоров'я, 1977. – 140 с.
3. Детские санатории Украины/ М. В. Лобода, А. Е. Штеренгерц. – К.: Здоров'я, 1987. – 88 с.
4. Лечебная физкультура и массаж при заболеваниях и травмах нервной системы у детей/ А. Е. Штеренгерц. – К.: Здоровья, 1989. – 192 с.
5. Массаж для взрослых и детей / А. Е. Штеренгерц, Н. А. Белая . – К.: Здоров'я, 1992 . – 383 с.
6. Техника массажа и самомассажа/ А. Е. Штеренгерц. – К.: Здоровья, 1992. – 64 с.

Джерела та література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє./ О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. – Одеса, 2007. – С. 112 - 113.
2. Штеренгерц О. Ю.: Особова справа.//Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Яблонська

Наталія Вікторівна

Математик

Н. В. Яблонська народилася 13 травня 1954 року у Львівській області.

В 1977 році закінчила механіко-математичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. Там само до 1980 року навчалася в аспірантурі.

У 1980 році почала працювати асистентом кафедри геометрії Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. З 1982 року обіймала посаду завідувача кафедри геометрії, а у 1987 – 2014 роках – посаду завідувача кафедри алгебри та геометрії.

В 1981 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. В 1986 році присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1987 – 2003 років працювала проректором з навчальної роботи, в 2003 – 2011 роках – першим проректором, у 2011 – 2014 роках – першим проректором з навчальної на науково-педагогічної роботи Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

У 2004 році присвоєно почесне звання «Заслужений працівник освіти України».

Праці:

1. Зображення геометричних фігур на площині та в просторі: Навчальний посібник для студентів педагогічних вузів, вчителів загальноосвітніх шкіл/ Н. В. Яблонська. – Одеса: ПДПУ, 1995. – 63 с.
2. Теорія чисел: Навчальний посібник для студентів фізико-математичних факультетів педагогічних університетів/ Н. В. Яблонська, О. Б. Перетць, О. М. Яковлева. – 2-е вид., випр. та доп. – Одеса: ПДПУ, 2007. – 112 с.

Джерела та література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє./ О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. — Одеса, 2007. — С. 83 - 84.
2. Яблонська Н. В.: Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Ян

Віктор Ілліч

Педагог

В. І. Ян народився у 1930 році в с. Тараща на Київщині.

У 1954 році закінчив хімічне відділення природничо-географічного факультету Київського державного педагогічного інституту, а у 1960 році – природничий факультет Херсонського державного педагогічного інституту.

В 1970 році в Інституті педагогіки Академії наук УРСР захистив дисертацію «Проблемно – пошукова діяльність учнів середнього спеціального навчального закладу» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. Згодом присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1979 – 1990 років очолював відділення, а потім факультет дошкільного виховання Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. В різні роки працював доцентом кафедри дошкільної педагогіки та кафедри теорії і методики дошкільної освіти, яку очолював до 1989 року.

У 2002 - 2005 роках був доцентом кафедри анатомії і фізіології людини Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Є автором біля 200 опублікованих робіт.

Праці:

1. О развитии эмоциональной отзывчивости учащихся профтехучилищ в процессе учебно-воспитательной деятельности/ В. И. Ян, Н. Г. Грама.// Тезисы докладов Всесоюзной конференции. – М. – Одесса, 1986. – С. 67 – 69.
2. Изучение деятельности М. В. Ломоносова и развитие эмоциональной активности учащихся профтехучилищ/ В. И. Ян, Н. Г. Грама. //Научный совет АН СССР по истории мировой культуры. – Архангельськ: ДГПИ, 1986. – С. 131 – 133.

3. Українське народознавство в дошкільному закладі: Програма та довідковий матеріал вихователям дошкільних закладів/ А. М. Богуш, О. С. Трифонова, В. О. Інжестойкова, В. І. Ян та ін. – Запоріжжя: ЛІПС Лтд., 2001. – 84 с.

Література:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів. – Ч. 1.// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1 – 2. – С. 198 - 199.
2. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирев та ін. — Одеса, 2007. — С. 74, 178, 180, 184.

Яцько

Іван Якович

Геолог

І. Я. Яцько народився 24 липня 1896 року в с. Новий Буг Херсонського повіту Херсонської губернії.

У 1915 році закінчив Новобузьку вчительську семінарію. Потім був призваний на військову службу. У 1916 – 1917 роках воював у діючій армії.

З 1918 року вчителював. У 1921 – 1922 роках займався ліквідацією неписьменності в Олешках.

В 1925 році закінчив природознавчий відділ Одеського інституту народної освіти. Навчався в аспірантурі при науково-дослідній кафедрі географії і геології, якою керував професор Г. І. Танфільєв.

З 1929 року викладав в Одеському інституті народної освіти, одночасно з 1931 року завідував відділом палеонтології в Зоолого-біологічному інституті при ОІНО,

У 1931 – 1933 роках завідував кафедрою геології в Одеському інституті професійної освіти.

11 квітня 1934 року присвоєно вчене звання доцента. 31 грудня 1935 року після захисту дисертації присуджений науковий ступінь кандидата геолого-мінералогічних наук.

З 1934 року працював в Одеському державному університеті доцентом кафедри геології.

В 1930 – 1940 роках виконав біля 100 різнопланових геологічних досліджень у межах України з метою пошуків корисних копалин і визначенні

підземних вод. Вивчав узбережжя Чорного моря від Сухого лиману до Дніпра. Важливим також було вивчення одеських зсувів.

Під час нацистської навали перебував в евакуації у Середній Азії, де завідував кафедрою в Андижанському вчительському інституті.

В 1944 – 1951 роках був доцентом кафедри гідрогеології і палеонтології, а у 1952 – 1960 роках – завідувачем кафедри загальної геології і гідрогеології Одеського державного університету.

У 1961 році захистив дисертацію «Континентальні неогенові відкладення півдня УРСР та уніоніди цих відкладень» та здобув науковий ступінь доктора геолого-мінералогічних наук. У 1963 році присвоєно вчене звання професора.

Протягом 1965 – 1977 років завідував кафедрами геології, загальної та морської геології Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

Підготував 10 кандидатів та 4 докторів наук.

Нагороджений медалями «За трудову відзнаку», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.», «За доблесну працю. До 100-річчя з дня народження Володимира Ілліча Леніна», Почесною Грамотою Президії Верховної Ради Української РСР, двома золотими медалями ВДНГ.

Ім'я І. Я. Яцько, крім 15 уніонідів, носить один з видів підкласу форамініфер з голоценових відкладів Чорного моря і один з видів – ряду остракод з міоценових шарів Причорномор'я.

Помер 8 червня 1978 року в Одесі.

Праці:

1. Геологическое строение Одеського побережья Черного моря/ И. Я. Яцко.// Исследование подземных вод СССР. – 1936. – Вып. 7-А. – С. 20 – 55.
2. О некоторых представителях семейств Unionidae их неогена юга УССР/ И. Я. Яцко.// Праці Одеського державного університету. – 1954. – Т. 2. – С. 71 – 105.
3. Зсуви на Одеському узбережжі та їхня характеристика/ І. Я. Яцько.// Праці Одеського державного університету. – 1957. – Т. 147, вип. 4. – С. 87 – 98.
4. Наяды верхнего кайнозоя юго-запада Украины и Молдавии: Описание и стратиграфические заметки/ И. Я. Яцко. – Львов: ЛГУ, 1972. – 145 с.

Література:

1. Яцко Иван Яковлевич: К 100-летию со дня рождения/ Ю. А. Амброз.// Видные ученые Одессы. – Вып. 7. – Одесса, 1997. – С. 46 – 53.
2. Яцько Іван Якович// Вчені вузів Одеси. – Вип. 2: Геологи, географи. – Одеса: ОДНБ, 2001. – С. 294 – 297.

З М І С Т

1. Передмова.....	3
2. Аксентьев Георгій Миколайович.....	4
3. Андрієнко Віталій Опанасович.....	5
4. Ахмедзянова Ліфа Мухаметзяновна.....	7
5. Баларіч Таїсія Миколаївна.....	8
6. Барська Берта Яківна.....	9
7. Батирєв Арістид Васильович.....	10
8. Бернштейн Самуїл Борисович.....	11
9. Бистрієвський Олександр Миколайович.....	12
10. Бойко Володимир Іванович.....	13
11. Болдирєв Ігор Андрійович.....	14
12. Бориневич-Бабайцева Зоя Антонівна.....	15
13. Бриль Ганна Костянтинівна.....	16
14. Бритавський Гаррі Михайлович.....	17
15. Бруяко Ігор Вікторович.....	19
16. Бузук Петро Панасович.....	20
17. Васильєв Микола Семенович.....	21
18. Верхолаз Раїса Абрамівна.....	22
19. Вісковатов Юрій Іванович.....	23
20. Вісковатова Тетяна Павлівна.....	24
21. Головський Анатолій Домінікійович.....	25
22. Гончар Іван Лазарович.....	26
23. Горбулін Павло Іванович.....	27
24. Губреєв Геннадій Михайлович.....	27
25. Дмитрієва Маргарита Степанівна.....	29
26. Дроздов Олексій Михайлович.....	30
27. Єлін Володимир Леонтійович.....	31
28. Єфименко Віктор Георгійович.....	32
29. Загоровський Євген Олександрович.....	33
30. Збандуто Поліна Іванівна.....	34
31. Зубков Іван Дмитрович.....	35
32. Кавалєров Анатолій Іванович.....	36
33. Кавалєрова Ніна Антонівна.....	38
34. Калмиков Степан Тимофійович.....	39
35. Козак Михайло Павлович.....	40
36. Козлов Михайло Михайлович.....	41
37. Копержинський Костянтин Олександрович.....	42
38. Корабльов Микола Васильович.....	44
39. Коцієвський Олександр Семенович.....	45
40. Кузнєцов Сергій Антонович.....	46
41. Курілова Валентина Іванівна.....	47
42. Ланчуківська Людмила Іллівна.....	49
43. Ликова Валентина Яківна.....	50

44. Лоза Адольф Іванович.....	51
45. Луценко Іван Антонович.....	52
46. Любарський Копель Пінхусович.....	53
47. Мартинова Ганна Іванівна.....	54
48. Маянц Марія Марківна.....	55
49. Мелехов Олексій Миколайович.....	56
50. Михальов Юрій Олексійович.....	57
51. Моїсеєв Лев Михайлович.....	59
52. Музичка Андрій Васильович.....	60
53. Мукмінов Бату Рахімович.....	61
54. Овчиннікова Альбіна Петрівна.....	62
55. Оксман Юліан Григорович.....	64
56. Перлов Ізраїль Самойлович.....	65
57. Повітчана Катерина Єлисеївна.....	66
58. Потапенко Георгій Йосипович.....	67
59. Сабадирьов Іван Леонтійович.....	69
60. Савілова Тетяна Олександрівна.....	70
61. Савлучинська Людмила Георгіївна.....	71
62. Сермеєв Борис Васильович.....	73
63. Соколенко Олександра Іванівна.....	74
64. Соколовський Валентин Степанович.....	76
65. Співак Ель Гершович.....	77
66. Тронський Йосип Мойсейович.....	78
67. Філіпенко Валентин Володимирович.....	79
68. Флякс Самуїл Самойлович.....	80
69. Харлов Георгій Олександрович.....	81
70. Цокур Ольга Степанівна.....	83
71. Чунаєва Ангеліна Акіндинівна.....	84
72. Шамко В'ячеслав Іванович.....	85
73. Шапіро Михайло Борисович.....	87
74. Шарапенко Віктор Олексійович.....	88
75. Шкляж Йосип Михайлович.....	89
76. Штеренгерц Олександр Юхимович.....	90
77. Яблонська Наталія Вікторівна.....	91
78. Ян Віктор Ілліч.....	92
79. Яцько Іван Якович.....	93

Технічний редактор	Окул І.
Коректор	Слепа О.
Підписано до друку	21.06.2019
Ум. друк. арк.	5,1
Тираж	100 прим.